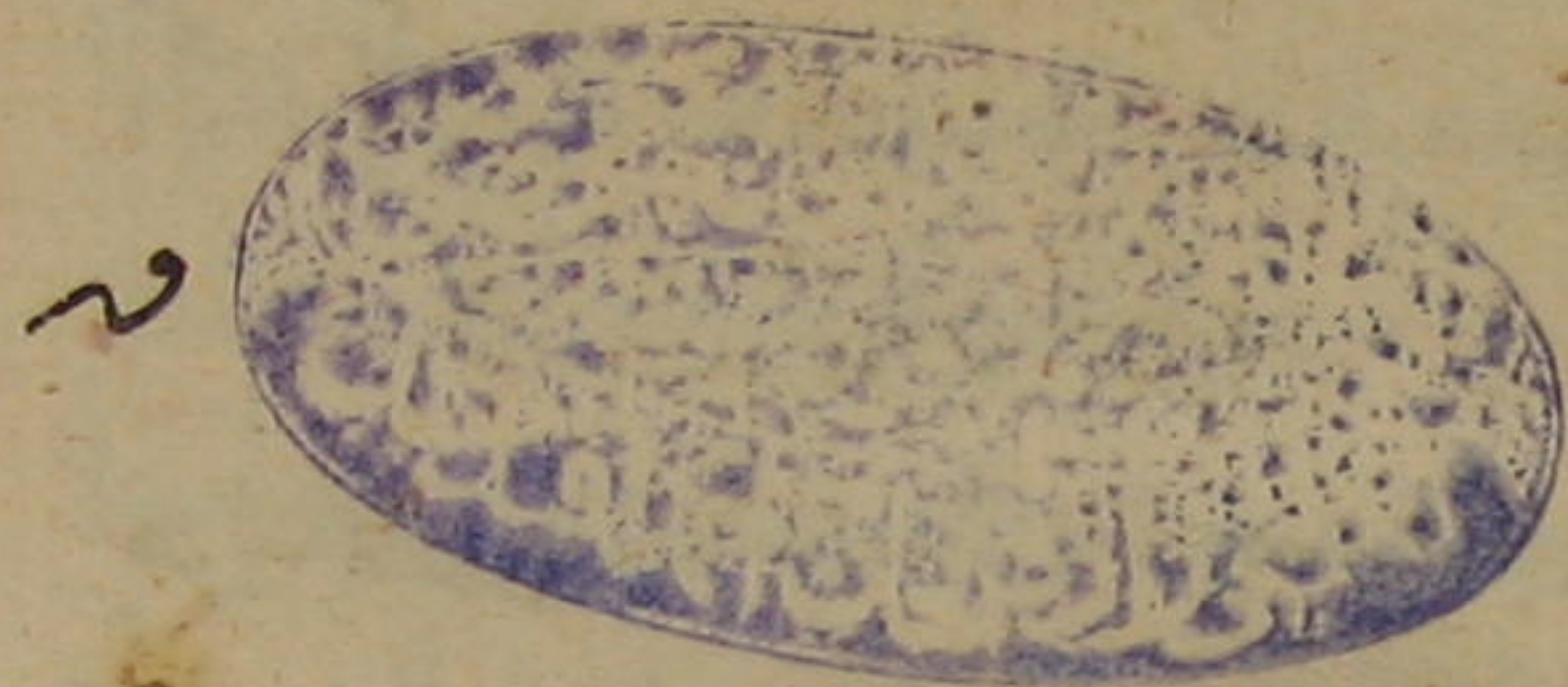

کتاب طعانت عراقی
نثر جمہ بابا النہجی
عدد ۷۰۷

6981

2307

K.

İzmir

319

« طعانت »
للشیخ فخرالدین ابراهیم بن شہریار
العراقی المتوفی ———
تلمیذ شیخ صدقہ القنری قدس سرہما

مولانا عیسیٰ خاں طرغتم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هو الملهم بالصواب واليه المرجع والمآب رب
اشرح لي صدري ويسر لي أمري واحلل عقدة من لساني
يفقهوا قولي وأعني في فعله شكر اول الله كه
جباري تجلي لريله كند و جودن جيب محمد مصطفی
عليه السلام حقیقتنه مقترن ایدوب مظهر تام صفت
هدایت رحمت رأفت و سرور و انس و صلت قلوب
یوزین منور ایلدی و اوله تجلی دن نجه نور لریلدری
و موجودات و جوده کلری و اول حقیقت محمدی ده
کند و اسماسنک و صفاتنک غایت کمالن بالتفصیل
مشاهده قلدی کند و حسن آنده کوردی مثال صا
جمال راضی اولوب شاذ و سرور اولدی و اول حقیقت
محمدی قدرت الی اوزرنده کند و یه محبوب خاص خالص
نختر ادب و جوده پیشوا ایلدی هنوز آدم هیچ نسلیه
اکلا مشادی قلم و جود یاز مشدی اول محمد که

۷۷

وجود كنجنك مخ ندر جود خزينه سنك كلرد لدر
بو لنجنك و بو لنشك قبله سيد رحمد علمك و مقام محو
اسيد **اول محمد** كه مرتبه دله كند و حالندن
و مقامندن خبر و ير **شعر** و اني وان كنت ابن آدم صورته
فلي فيه معنا شاهد با بوقي كرجه آدم او غليم صورته
و آرنده نشان كيم انوكيله حقيقت اول او غليرن ايتيم
نشر بو كتاب ترجمه در بو بيت عربي جامع جميع
حقائق اولو و غيچون تيسيراً للحفظ بيله يازلدی بوندن غیری
جميع ابیات عربي و فارسينك ترجمه سی یازیلور **اسا**
شوکه ایت یا حدیث نبوی یا قول مناسیح یہ امثال فصحا
در تبرکات و تینا بله یازلور تا که دله اول **اكر**
نظمنده رکاکت خلل و تترنده خطا و زلل دشمنش اولور سه
امید بصیرت نظر اهلندن اولدر که طبع مستقیم و ذوق
سکیم کر بل اصلاح ایدله ناکه انلرک نظر کمال لر یله
بو نسخه دخی کمال بولاجر جزیل حاصل اوله **شعر**
ددی صورته بکا آدم اگر چه اولدی بذر . مرتبه
یونيله بندن چن اول کوره اثر . چون کورم عکس جمالوی

بقب اینک . بوجهان جمله الوری که حقیقت مبصر . بظهور
 کو کنک رفعتنه قلبه عجب . کایناتک قو ذرات اولیده
 مظهر . ندر ارواح قدس کستر جیدر معنم . قالب
 آدمه ندر صقل جیدر بیکر . فیض فضلومه کو ره
 قطره در بحر محیط . لمعه در نور بسیط اولسه بونورمه
 نظر . عرش تافرشه دکن ذر کبیدر نه که وآر نسبت
 اولدقن اکاشس ضمیر انور . روشن اولور بوجهان
 ذاتک آید نلغله . هر قبح کندو جمالده اولن
 برده . کیدر . صوکه آنوکه خضر بولدی حیوة ابدی
 نه صودر قطر سیدر کو ثرمک یا کمتر . اول نفس
 کیم اولی قلدی دری نفع مسیح . او فرر بر کزین اول
 از نفس روح پرور . جمله نسنیه بنم ذاتم اولور هب
 مظهر . اسم اعظم دخی بن ون قلیجق حقه نظر صلوات
 الله علیه وعلی اله واصحابه من النبیین والشهداء
 والصالحین **سبب ترجمه** اولدر که بو علم شریفه
 جمیع طبایع مایلدر بوضعیف حقیر و فقیرک اوقابیت
 اولمادی که بوندن خط بوله بوطلب ابحنه متحیر قلندی

ناگاه . بوقولین صحیحین **من احب قوماً فهم منهم**
وهم قوم لا یشتی جلیسهم خاطره خطور اتدی هر قدره
 که حلقه ذکر اولسه یا مجلس و عطا اولسه کو کل
 اکا قصد توجه ایدردی ناگاه **شیخ المشایخ**
 قطب زانه **شیخ حمید الدین** رحمة الله حضرتنه ارشاد
 مجلس و عظمده و حلقه ذکرند حاضر اولندی
 انلک نظر کیمیا لرنن بوقلب قلبه اثر ارشادی
 قصد توجه ملازمت مصاحبت زیاده تراولدی
 تاکه سلطان المشایخ قطب الاقطاب یسار یسار غصیه
 التیسار مرشد الیمن والیسار مراد المرید مطلوب القرب
 والبعد **شیخ حاجی بیام** قدس الله سره صحبتنه
 ارشادی گاه گاه صحبت خاصه لرینه ارشادی مجلس
 و عظمده و درسندن خالی اولنماز دی کتب مشایخ
 حضورند درس اولدی بوضعیف سامع اولوردی
 بعض عاشق لرعاته مشغول اولشلدی مبارک لفظ
 رموز اسرار دکلدی بر نیجه عاشق درویشلر که فانی
 و عربین حظری یوق تأسف ایدر لردی بر کون بی ادبک
 برقی ادب

ترکیه کلمه اولوردندی عاشق بونی اشتدیلر
قانی طالب اولدر بو ضعیفه الحاح اترلر تا حدی که
حضرت شیخ بو کستا خلق سمعنه ارشدی عاشق
الحاحله شیخ حضرتلرندن بو ضعیفه اشارت اولدی بو
ضعیفک اول قدرتی بو قدر که بو که اقدام اولنه
دوم شیخ حضرتلرینک مبارک لفظندن الله قدرت
ویره ددی خطاب کلدی اول سبیدن بو قدر اقدام
اولندی امید در که شیخ حضرتلرینک مبارک همتلری
برکاتنده بعنایه الله و بمعجزات انبیاء و بکرات
اولیا خیره تمام اوله **فصل** بر قاج کلمات که
عشق مراتب بیا ننده راست کو کلر جهندن وقت دلنه
کلدی تا که معشوق کسترجی کز کولر عاشق لاله کله
اول آینه معشوق جمال کور لرحال بودر که مرتبه
عشق آندن یوجه در که فهم بیان قوتیله انک جلالتنک
سر پرده سی دایره سنه او غریبه نه کشف عیان
کونریله جمال حقیقتنه نظر قلغه کج یته **شعر**
یجاد عشق آدم همتندن فراقک و صفیله و صلتندن

خیالندن ایدیک نسته تجاوز یجا اولور بلمک ترتیبندن
نثر بلکه عزت و عظمت رقیقه کندوی کز لشد
و کمال کبریا استغنا سیله کندو کند لکه
یلغرد در ذاتک حجابلری و صفاتلر بدر صفات ذات
ایچندن پنهان خود صفات نورانیه وجودیه نبوتیه
خود صفات ظلمانیه عدمیه سلبیه نکر حدیث
نبوین کلمشدر **ان الله سبعین الف حجاب**
من نور وظلمة معنسه اولدر الله تعالی نکر نور دن
ظلمتن یتیش بیک حجاب واردر کندو جمالی
عاشقی ینه کندو جلایدر جمالی جلای ایچندن
مستور در ایما کندو کندویه عشق بازلق
ایدر کندو دن غریبه مقید اولر هر لحظه معشوق
لغی جهتله برده سن کتورر تجلی قلور و هر زمان
عاشق لغی جهتله کندویه برده لرقلور کندوی
کز لر **شعر** عشق چون پرده سنه بشلیه ساز
قانی عاشق ایشیده آواز هر نفس بر از که کستورر
هر زمان زحمه سن قیلور آغاز عالم اول زحمه صدالدر

آنک
که اشتدی بوسمه ینقی در آرزو طشرو دوشدی جهان نزار
جون صد در نیجه سی صقلیه راز **ن** سرنی در لیل هر ذره
اشد امیری بر او آمدن غماز **ن** هر زمان هر دله
کند و رازین کند و قولا غنه ایدر هر دم هر قولا غله
کند و سزین کند و اذ نیله اشدر هر لحظه هر کوزه
کند و حسنین کند و نظریه عرضه قلور هر ساعت
هر یوزله کند و وجود کند و شهود نه جلوه ویر
و صفین آنک بنون ایش کور که نیجه در **شعر**
سیلر بکاصا متده اول شیلکه اول ناطقلین **ه** هر کوز
قاش رملله اول شیده اول حاذقلین **ن** جون وجود
مطلق انوکدر بو وجودات خاصه لرانک بر تو در
لاجرم عاشق اول معشوق اول شاهد اول مشهود اول
ناظر اول منظور اول سامع اول مسموع اول غیرت
مظهرین حاصل اول شویله بل **شعر**
بلد و کمدین قلا غنه نقلی بنون الدن بوهوتی عقلی
ن قلا غنه بونی ایدر **شعر** بن اول عشقم که کونید
مکانم هیچ بولمادی یه سیرغم که سویلر نشانم هیچ بولمادی

سراسر فرغیم یله ایکی عالم بنم صیدم کور نمر بنده کرچه اوق
کامم هیچ بولمادی قمو ذرات یومرنده کنش بیکی کریمور
ظهورم غایتندن هیچ عیانم پس بولمادی قمو عالمده هر
و آرمای کورن بنون **مقدمه** بلکلکه
بولماتک هر لعه سی اثنا سندن لفظ و جوب و یا لفظ عشق
کلسه اشارت حقیقت منزهییه در جمیع تعینات دن
که اکاکاه وجود مطلق کاه حقیقت الحقایق
در لر و عاشق کلسه عبارتدر ممکن و معشوق
کلسه عبارتدر واجبین اصطلاحده مناقشه اول
و هر لعه ده اشارت اول نور که حقیقت منزهم سیراید
عالم و حائیک اطوارند و عالم جسمانیك اد وارند
و دخی اشارتدر که حقیقت منزهم سفراد در مرقبه امانند
مرقبه قرارده زیر مرقبه انسان علمدن عینه کلیدن
قلم لوح عرش کرسی افلاک عناصر مولد ثلث یه
دکن تا انا صلبینه کلنجه قرار ایدر سفرده در بوجا
سفر اول در لرها مانند انا رجنه کلنجه قرار ایدر
اول قرار اوزر یومانیو ترقی ایدر نا عالم وحدته

و آنچه بوی سفر ثانی در هرینه تدری ادب عالم
انسانه کلنجه اکا سفر ثالث در هر ودخی اشارت
اولی که عشق ظاهر او لور معانی صورتند که عالم
اسما و صفاتند عبارتند و حقایق صورتند که عالم
شهادت و عالم مثالند عبارتند عالم بشهر **اول**
عالم معانی که اکا عالم غیب در هر **کنجی** عالم
جسمانی که اکا عالم شهادت در هر **او خنجی**
بویکی عالم آرا سنده اکا مقام انسان کامل در هر
در دنجی عالم غیبه مقام انسان کامل آرا سنده
اکا عالم ارواح در هر **شیخی** مقام انسان کامله
عالم شهادت آرا سنده اکا عالم مثال در هر **ودخی**
اشارت اولی که عشق آشکار او لور عاشق و معشوق
طو نده گاه کندوی عاشق کو ستر گاه
معشوق **ودخی** اشارت لور که عاشق کند و کند
جقاعین معشوق اولر قطره کبی که د کزده محو
اولر محقق بوی کا قرب فرایض در هر **ودخی**
اشارت اولی که معشوق عاشقه بر او لور آنوک

حکمه

حکمه اولر محقق بوی کا قرب نوافل در هر **فایده**
اهل کمال اهل الله دن اکی طایفه در هر بر طائفه
و آرد که آنلر ک جذب لری سلو کلر دن اوک اولر
بو مقامه اول قول که حقن اکا تجلی حاصل اولدی
حقن آلت لور **سمع الله لمن حمده** معنی بود که
الله تعالی ایشدر سویلندر دن که حمدادر هر **وان الله**
ینطق علی لسان عمر کب معنی بود که الله تعالی سویلر
عمر دی اوزره **سبحانی ما اعظم شانی** معنی بود که
بن بنی آر لرن شانم نه یجه اولدی دمک اولر
بو نلده دین حقدر آلت قول در بوی کا قرب فرایض
در هر بر طائفه و آرد که آنلر ک سلو کلری جذبیه
لرندن اوک اولر بو مقامه اول قول که اکا حقن
تجلی حاصل اولدی حق اول قولک آلت او لور **کنت**
سعه و بصره یبطش بن آنوک کوزی قلاغی
الی اولدم **بنله** کورر بنله اشیدر بنله دی نار بوی کا
قرب نوافل در هر اوکله طایفه مرتبیه اعلا در زیر
اوکی مقامه قول حقه او لور مقید لقدرن اطلاقه

و در صکری قی مقامه خرقی لله اولر اطلاق قدر
مقید لیغله وارر زیر جمیع نسنه هر قدر وارر سه آنک
حکمن الوریون مطلق انسانه وارر انسان
حکمن **الدوغ کیم** بو عالموده عاشق معشوق
اکید کن متاز اولوب عالمه احدیته رجوع الیه
اول وقت طافقن مجتمع اولور آجققلر یا پلر سکولر
دکلور نور نور اچند اورقور اشکاره لراشکاره
کن نور یعنی **و احدیت** مقام که نور در احدیت
مقام که آنن انور در آنه مستور اولور **مثلا**
چراغ که کیجه نور ویردخی کون طوغسه بلور
اولوب بر اولور اول وقت عالم غیب ساکنلرند
بونداشیدیلور که بلوک و آگاه اولوک که
الله دن اوز که نسنه بکون دنیا سر آیند هب باطل
وهالکده بو خطاب یارن قیامته محبوسلر حقده
عین عنایت **غرت و حدانیت** و قهر فردانیت
غیر مجال ویرض که کند و جو دندن اوز که
وجو اولر بر نسنه بن نسنک عین اولما غنک

غایت اولدر که اندر رسم اشرقلیا **مثلا قطره**
کیمی کیم دکره دوشدی هیچ اندر رسد اثر بولنوری
چون ماهیات ممکنه که وجود اضافی عام برله که
بر تو وجود مطلقه وجود بولندر چنکه وجود
بحازی اضافی حبس قید ندرن خلاص بولرله تجلی ذات
حاصل اولوب ماسوی الله فانی اولوب واحد قهار
قالور غایت مطلب و نهایت مقصد بودر **الله**
ارزقنا ذلک المقام بو مقام که دلیله سویلنور اولر
اول مقاصد که **سلطان المشایخ المرشد الرشید**
مراد المريد مطلوب القريب والبعيد الهاد المهدي
شیخ حظه کاه کاه کند و کر مندن بو عاشقلرینه
بعض حصول تجلیدن خبر و ردی آه دریغ صدره آه
آه دریغ اول سلطان الله یکن دنیا فرخرفته الدرب
آنک خدمتن یرینه کتور ب صحبت شریفه مشرف
اولوب بویولی واریمرق ای نجلی شیخ دیو وارق
متشیخ بولر شیخ حضرتلرینک ادنی مرید لرندن
بولدو غمزی آنلردن بولیمادق امید اولدر که الله تعالی

سر لرین او زری نزدن خالی قلبیه **فایده نهم اول**
 فایده در که بعضی شکر خاطر ندن کیدر هر هنر سینه
 وجود مطلقه موجود در موجودات هب آنوگ
 بر تویدر اگر وجود مطلقن او ز که وجود اولوب
 بو موجودات وجودن آنون آلور لرسه شرکت
 لانم کلور اگر کند و وجود لری کند و لردن
 اولور سه ممکن اولوب فنا داری اولوب کرک ایله
 اولسه کثرت شرکاء اولر پس **معلوم اولدیکه**
 قبض بسط ایجاد عدم اندند **اول لغزه**
 عاشق و معشوقک نجکه لفظ یونندن منشأ
 عشق در وجود یونندن دخی منشأ عشق در **معنی**
لغوی واصطلاحی بر برینه مناسبت و وجود مطلق
 اولسه واجب ممکن نجبه وجوده کلور دی و دخی
 عشق اولسه عاشق و معشوق نجبه اولور دی
 عشق مقام عزتند که مرتبه عیان مطلق در کند و
 بلو معین اولمقدن منزه و کند و کندینک
 حرمی بچند کی مرتبه غیب هویتد را آشکاره

لغزه

اولمقدن مقدسده **زیرا** آشکاره اولوب غیر اولوب
 اکلاک اولوب اولر چون غیر یقینیه کنولوا آشکاره
 اولسون بی اظهار کمال چون او یوزدن که وجود
 ذاتک وصفاتک عیندر کند و کند و به عاشق
 معشوق قلوب آینه سنده کند و ی عرض ایلدی کند و
 حسن کند و نظرنه جلوه و یردی ناظر لری یونندن
 عاشق ادی که مرتبه **امکان در و منظور لری یونندن**
 معشوق مرتبه وجود بر ظاهر اولدی طالب لری و مطلوب
 صفتی بلور دی ظاهر باطنه گستردی عاشق و اوستی
 کلدی باطن ظاهرینه دوزدی معشوق آوازی ظاهر
 اولدی **شعر** عینی که واردی متفق عینی یونند **ذکر**
 چون ظاهر اولدی جلسی بلدر اغیار اولدغین ای ظاهری
 عاشق اولان کم باطنک معشوق قدرر مطلوب کسینه
 کورمدی هیچ طالب کار اولدوغن **نشر** عشق معشوق
 جهندن عاشق آینه سی اولدی تاکه کند و جمالنه
 نظرایروب مطالعه قلبه عاشق جهندن معشوق آینه
 اولدی تاکه اول آینه کند و اذن صفاتن کوره نکه

منقول در **آل المؤمنین** اگر مؤمن اول واجب
 اولورسه مؤمن نانی ممکن اولورسه واجب ممکنه
 آینه اولور **واکر** بالعکس اولورسه ممکن واجبه
 آینه اولور لفظک اکی وجه دخی احتمال وارنجه که اعتبار
 اولورسه اولور هر چن که شهود بر اوله شهود بر اولور
 ارتق اولماز بر یوز بر آینه بقسه بر کور نور اکی کورنمز
 اما بر نسبه چون یوزی اکی آینه کستره البتد هر آینه
 بر یوز کورنمز وجود مطلق بر در موجودات اکا مظاهر در
 کاه ملکده کور نور کاه فکده کور نور کاه حیوانده
 کور نور کاه جماد ده کاه آند و کاه بوند مظاهر
 متعدد اولمقدن تعدد وجود مطلق لازم کلن **شعر**
 دکل سو کوده واقعه الا احد چنک صیا سن
 بول نور عدد **اکنجی لعه** سلطان عشق دلده وجود
 صحر اسنه چتون قورم اسما و صفت خزینه لری قابو
 اچه فیض تجلی کنج لری عالمه ساچه کند وی
 آشکاره قله برده و پرچ سر جمالین کوره لر مقاصد
 و مطالب بلا واسطه قاتند حاصل اوله **شعر**

لعه

بجز قالدری چونکه چکدی علم تا اولور بر برن وجود عدد
 بی قرار لیغ عشق شور رشک بر غر شتر شور در عالم
نشر والا عالم اولمقله اولمقلق اول سنه اسرام قلشد
 علم الله ده ثابت خارج یوغری محققلر بو که اعیان
 ثابت در لر و شهود علم الله خلوت خانه سنه شهود
 حق اولب اسوده اولشری بی مرتبه که مقام احدیت در
 وجود مطلقن اوز که روحانیتدن طبعیاتدن عنصریاتدن
 نسبه یوغری **کان الله ولا شیء معه** معنی بودر
شعر یوغری هیچ بو وار لمقدن آثار وجود ک لوجه
 قونما دین آغیار بیدارم عشقه معشوقه بن شو خلوت
 ایچره کیم یوغیدی دیار **نشر** تا کاه بی قرار عشق
 کندو کمالن آشکاره قلمیچون خالق کارستان
 یزندن اسما و صفات حجاب لری کتوردی معشوق قلق
 یوزریله عالمک گزنده کوستردی **شعر** جمالی بر توی
 چون اولدی پیدا کوروب عالم قمو اولدی هویدل
 نظر چون اولدی ذاتی اول جمالک بقن حسینه لابد
 اولدی شیدل لبدن عاریت آلب شکر لر بولون

لذتینی اولدی کویا **نشر** اول جمالک فروغی عاشق
 کونر نه نور ویردی اول نور له اول جمالی کورد **راک**
 نور او یسیدی اول جمال کور نمردی بونلک عطالری کوترمه
 کسینک طاقت ارمز الا که کند بندری کوتر
 خلاصه بند کلام بر تو جمال **اک** ار میدی فیض
 اثری ار شمردی عاشق چون مشاهده لذت بولدی وجود
 دادن طتدی وجوده کک نر مرسی که خطاب کن در
 اشتدله وجود طالبی رقاصری یلش عشق میخانی
 قابوسنه کلدله **شعر** ساقی اول میدن بکا کم
 کو کلودیندر اول طولو طولو صون قدح که جان شیرین
 کرچه اولور هم شراب ایچمک کسینک عادتق جام عشق
 ایچمک بنم ایندر اول **نشر** عشق شرابداری بر لحظه
 و آرق شراب بوقلق صغرا غنه اولقدر **نظم**
 می صفا سیله لطافت جامه چونکه قارشدی جام رنگ مدام
 جامدی صانه سن که یوغدی می یا مدام میدی آنده غدی
 یا هوا طتدی کونشک رنگن آرد رحمتی کوتردی ظلام
 بارشق قلدی کجه کوندر له عالمک حال طتدی آنکله نظام

آشکاره صبا نفس آوردی عنایت یلی اسدی حور دلدی
 جوشه کلدی فیض الهی بولودلری قابلیت یرلری اوزر
 اولقدر صولر یغور لر دلدی که عالم منور اولدی **واشقت**
الارض بنور ربها معنی بودر عاشق آب حیوة قندی
 یوقلوق او یخوسندن طور کلدی و آرق خلعتن کیدی
 مشاهده تاجن باشنه آوردی اشتیاق قوشاغن بینه
 بغلدی طلب یولنه آیق بصدی وجود علمدن وجود عینه
 کلدی مطلوب قول غیلده اشدر ببل کدن قوجغه
 کتوردی بتو عیان کردی کونرن اجدی نظر عشق
 جمالنه دوشدی **ما رأیت شیئا الا رأیت الله فيه**
 معنی بودر که کندویه نظرایلدی کندولکه
 آن بولدی کندو کوزمله کندمدن اوز که نسنه کوزم
 ددی عجب اشدر بن چون همه معشوق اولدی غیریت
 قلدی **زیرا** عاشقک و آرقی کندون دکلدر تاکه
 عاشق اولغه کوچ یته بک هترو جوده کلش کبی
 عرمد قرارنده درو معشوق نر ایل اولمش کبی قلم
 کندو قرارنده در همان شمردی اول شول اوزره در که

اول اوزره یری **نظم** معشوق عشق عاشق بوا و چی
برد راند چون صغیر اند و صلت هجرانه یریوق اند
او چنجی لعه عشق نیکه کند و ذاتک جمال و کمالن
کند و ذاته مشاهده ادر دلر که معشوق قلنی
اسمالرینک و صفاتلرینک جمال کمالن بر مظهره
که قابل جمیع کمالات اسما و صفاتدر مطالعه قله عالم
و آدمه وجود و یری **زیر** عالمه آدم را و لیجی عالم
جانسنر و جلانر بر شبح قلم مظهر جمیع کمالات اسما
و صفات اولر جان جلاسی وجود آدم در که مظهر
جمیع کمالات اسما و صفاتدر نیکه منقولدر الله
سبحانه و تعالی دلر که کند و صنع کرم عالم یری تری
و دلر که کند و صورتن کوره ادی یری تری **ان الله خلق**
ادم علی صورته و توریته شویله منقولدر که **نرید**
ان خلق انسانا علی مثلنا و شکلنا و صورتنا معنی
دلر که کند و متالره و شکله و صورتمره کوره انسان
یارجه و نریس معشوق عاشق عینک اینه سنه نظر اتری
کند و صورت کند و نظرنه کلدی واجب کند و صورتن

لعه
۳

۱۱
مرکن حقیقتند مشاهده قلدی ایتدی **شعر**
سنسن یه بن بکادی اشبو وارک وارلنی سندن و بندن
که حاشا ایدکک قارلنی **نشر** پس کند و صورتک
عاشق اولدی جهان اچنده سوکو دبد بسی اتلدی چون
حقیقت نظرله بقاسن بونی دیسی دخی احوال عاشق دوی
شعر کند و نقشند کورین فتنه نقاشدر کسه
یو قدر آرده ساکه سوزم خوش باشد **نش** نجله آیی
کنش اینسیدر کنش جرمنده آیدن هیچ نسنه یوق
همان بر تو عکس جمال وار همان آنجلین در ممکن واجبک
اینسیدر واجب ذاتند ممکن نسنه یوق والا محل
حوادث اولور ممکنه واجب ذاتدن نسنه یوق
والا تجزی لازم کلور مقصود اولدر که واجب نه حال و
نه محل اولر نجه که کنش نورن آیه نسبت اده لروا ^{قعد}
آی جسم کثیف بی نور در محبوب صورتن محبه اضافت
ادر **شعر** نقش کمره و رلغک لوحند صورت بغل
نقش بند کدر که انی یینه اول نقش ایلدی **نکده اسکی**
دکر موج او رسه موج اولور یککک اول کور و دگر

صانع نقل ایلدی دکن یونرنده دُرو دُرو صو ترله
 موج اولدوغی دکنی بر لکن جعفر بر نسنک درلو
 درلو آدی اولب جوق آدله آکلدی سمان بر لکن
 جعفر دکن نفس او رسه قلعه بخار درلر متراکم
 اولب صقشته بولدرلر متقاطر اولب قطره لیسغور
 درلر جمع اولسه دکن اولشته همان ینه دکن درلر
نظم دکنه دکن لیکه وارد رفته اولن حادثه موج
 انهار دره سکا انک اشکال اولر حجاب که اشکال
 استار در شعر بل دکن دین ازل ساحل ابدل جا و دان
 ساحلن هم قعر بل قعرنی بل کل بی کران قعر دبی
 دکن دکن لیکه درلر ساحل دین دکن کناره درلر
 یعنی وجود دکنک بطنی کبر تعبیر قعر رادی ازل در ظاهر که
 تعبیر ساحل درادی ابد در ازل ابد وجود مطلقه نسبت
 بر در ایکیک یوق برز خلقک سنکی یعنی امر لقه بولند
 کچه بر در شول عارض موهم وجودک اکیلکن
 کوستر ازل ابد ابدله آد نور ظاهر باطن صفتله صفتلر
 اکس سنک سنکک وجودن اول وجود در یاسنه

برغیدک برز حقیقتی آیدن کیدردی ابد دکنینه
 کلور دی دون بکوت یارین بر او لوردی **شعر**
 بی کون یارنی دن اسراغی کنه بیدردی بر او لرانده دونی کن
 بر او لوقت چکنم کونکی آچسنه هب سن او لورسن آرده سنک یوق
شعر قمو اولق ای بی باک دلسک سن قنکه و آر
 تایوق اولسن سن بومقام اول مقام درکه شیخ حضرت
 قدس الله سره الغریز حال وجدنده دایم بولور مش حال
 صحنه عاشقانه کاه کاه اظهار ایدرب عاشق بومقامک
 طلبنه تحریض ادردی **دردنجی** عشق غیرتی شیله
 تقاضا اترکی عاشق معشوقدن غیرتی دوست طوتمیه
 معشوقدن غیرتی کسبه محتاج اولیه لاجرم معشوق
 کندهی جمیع نسنک عین ایلدی تاکه عاشق هر کی
 سوب دوست طتارسه معشوق دوست دوست کبی اوله
 و هر کسبه محتاج اولورسه معشوقه محتاج اولن کبی اوله
شعر غیرتی غیرتی قومی آنک لاجرم عینی اولدی اشیا
 بومقرر درکه هر کشتی کنده وجودن سود و کی
 غیر وجودن سوز زیر کنده وجودی وجود مطلقه

انسان محبوب اولدنی وجود محبوب اولدغیلدر انو کچون
 ددی مصطفی رحمة الله که بوندن بلك سن کسین
 نجه عزیز محبوب سن اما تقصیرله کندکی حور و حقیر
 ادر سن لعل اولیدن عاشق کندوی جمیع سنک عینی
 ایلدی ددی بوندن کندو وجودن سود و کی کبی غیر یی
 سوزد مکن مخالفت اکلنسون که مراد قربی مناسبتید
 یعنی کشتی کندو کی وجودی اقرب و انسبدر مکرر
شعر صمه سنک وجود ک غیر در اول وجود ک چون
 اصل فرع بر در اول بوا اولور آنکله . بو اولدر ولیکن
 بندن اولور ظهوری هیچ شک دکل بو جمله بنون ولیک
 آنکله یعنی ممکن مرعوب بلغی و مرز قلغی واجبک رب لغی
 و خالق لغی را از قلغی ایلدر واجبک رب لغی و خالق لغی
 و از قلغی ظهور ممکن مرعوب لغی و مرز و قلغله در ایجاد
 واجب طرفندن در اظهار ممکن طرفندن در فاهم ذلک
 چون کنش یحینه طوغه آینه یوزی کنشله طوی
 اولور آینه یزی کن نور آینه کندوی لاجرم کنش
 اولدم نور بنم جمال و کمال بنم دیب سوب دوست طوتر

زیر هر سنک خیری کندو دوستلغی او زهرینه بغرلشد
 حقیقت آینه نک آینه لغی کونشه آینه در یعنی آینه
 وجودی کنش وجود نک بر قیدر زیر ظهور آشکاره
 اولق کنش کدر آینه قابلیت غیر نسنه یوقد لید
 آکاکه بر قاهر گوید اولسه نه کور نور نه کستر
شعر کونش که اوله ظاهر اولورم آند غایب اما جنکم
 طغسه بلسنه طغارم معلوم اولدیکه هر نسنه استعداد
 و قابلیت سبیلله اولور کاه جذبه الهی بره کاه سیر
 سلوک برله کندو لکدن کدر حق وجودن دن او زک
 نسنه قلن کورنم پس کندی جمال و کمالی عکس سنک
 ذاتکده مشاهده ادر کندوی سوب دوست طوتر
 بوندن معلوم اولور که **لا یحب الله غیر الله** یعنی الله تع
 الله دن غیر کسیه سوزد مک نه معنی در و بوندن
 مفهوم اولور که **لا یری الله غیر الله** یعنی الله تعالی الله
 غیر کسیه کورنم مک نیه اشارتدر و بوندن شون
 اولور که **لا ینکر الله غیر الله** یعنی الله تعالی الله دن
 غیر کسیه آکنزیه نیچون ددر بوندن هب قرب

فرایض و بوندن تحت برهان اولو که مصطفیٰ صلی الله علیه
 و سلم بخون بیوردی **اللهم متعني بسمعي وبصري**
 یعنی ای الله منی قلاغله کونله بر خور دآمر قل مکر
 د مکر که متعنيك معني یعنی بی سنکله بر خور دار
 قیل نریل بنم قلاغم و کونرم سنسن بو مقام قرب نوافل در
 وانت خیر الدارين سن باقلوک خیر لوسی سن یعنی ظاهر
 قلاغ کونر که بنم المده فانیدر معنی قلاغی کونری که سنسن
 باقیدر بو نك کبی اسرار اظهار ایتک کجی چار کرد
 اما معذور طوتله که **شعر** حقیقتده دیان ایشدن
 کور انوکی سترن وایش ایدن اول **مصنف** رحمه الله
 و قدس سره بو ندرن حالنه ایهام انشده **نریل** مشایخ
 تجن غلباتله مغلوب و سلباتله مسلوب اولسه لر
 کشف اسرارده مغفور و هتک استارده معذور
 اولر فهم تعریف در که بو نك کبی اسرار اظهار
 نازکده **نریل** هر نادان نا اهل الله دوشه قدری
 بلنن اما اهلنه نجلردخی دوشه معذور در **شیخ جنید**
 رحمه الله علیه ددی که آتش بلدر مکله سیلشورین

حضرت عزت موسی علیه السلام **انی انار بک** یعنی بن سنک
 تنکیرکم ددی آنج دلدن کند ددی موسی قلاغدن
 اشدی **شعر** دیان ایشدن همان اولش سن و تنککم
 برهانه یمش **بشخی لوه** محبوب لا بد هر لحظه بر نورخی
 کوشتر و مردم بر صورتله دخی کونور **نریل** که
 صورت اینده ده اینده حکمند اولور **اکر** آینه
 مدور ایشا اول دخی مدور اولور **اکر** طولانی طولانی
 آینه نقش هر نفس حالن حاله د نمکیله بر درلودخی
 کونور **اکر** آدم بقیه آدم کونور **اکر** قوش بقیه
 قوش کونور صوکیب شیشه اچنده اوله **اکر**
 شیشه مدور مدور و مقلب **اکر** قزل قزل و یا شل
 یا شل **اکر** بی رنگ بی رنگ **اکر** شیشه اچندکی
 قزل اوله شیشه قزل کونور **اکر** یا شل شیشه
 یا شل کونور کاه حال اعتبارله کاه محل اعتبارله
 کاه محل اعتبارله درلودر کونور **شعر** هر آینه ده
 یوز بر درلودر جمال کونور **اکر** کسوتده
 کونور چون حوا کله صورتده کونور جوادم **نریل**

بودند در که هر کس بر صورتی یکی کوزه یونر کو ستر
 و آبی آیند بر صورت ایلله کونما **ابو طالب** **ع** رحمه الله
 بیوردی **لا يتجلى الله في صورة مرتين ويتجلى في صورة الاثنين**
 یعنی حق تعالی جل جلاله بر صورت بر شخص چون یکی کره
 تجلی اتمزین تکرار وجود لازم کلو رعبد و حوقه
 جل جلاله بر صورتی آکی شخص چون تجلی قلندر **زیل**
 استعداد لری مخالفه **شعر** چون جلالینک اولید
 یونر یونر بیکدن اشاعه قوه هر بر ذره ده بر درلودینا
 دخی لاجرم هر زره اچره کیر و کستر مشد ره کند
 حسدن سکا بر درلود خسارین دخی چونکه قومی
 معین ساغشک اصلینی اوله قلدی هر مد صغش
 هم کس قنارین دخی لاجرم هر عاشق معشوقند
 بر درلود نشان ویر عارف بر درلود عبارتله سیر
 هر محقق بر درلود نشان قلو **شعر** عبارتله طغدر حسن
 ولیکن مدخی آنک قودیر چی بر رخس جوق
 درلود عبارت ولیکن اول جماله در اشارت **شعر**
 نظر اید جلر خوب یز کاجی کما رقدن آنلر تقریزکه

کونر لری یونر لری نی تفاوت نشا اچره بندن قوپره بلورشی
 یونر مزه بو آکلامغه کیمک اطلاع و ارد رشونلکه
 آنلرک سلیم کوکلری و آر کوکلر بر جوهر در که روله
 نفس دن حاصل اولمشدر جمیع نسیه قابلدر دایم
 درلودر لود اولق ایچند در کند و درلودر لودر =
 اولد و غندن صورتلر درلودر لود اولد و غن مطالعه
 قلغه کچی یتر اول مطالعه دن فهم ایدر که مصطفی
 صلی الله علیه و سلم نیچون بیوردی **من عرف نفسه**
فقد عرف ربه یعنی هر کیمکه نفسین بلدی رتب بلد
 بوند جوق اسرار و آر حالی کک دینله قالله نسنه
 اولسه هر هری نزدیک واصل اولوردی یعنی هر کیمکه
 کندو نک بر حالن بر حاله دوند و کن بلدی بلدیکه
 بر دندرجی و آرد رسکا و بوکا بو قدر بیان یتر
 قان شیخ حضرت که قدس الله سره بونی سکا کندی
 حالند بولد و غندن کورد و کندن کشف اید یوره
 ودخی بلدیکه شیخ **جنید** رحمه الله علیه نیچون ددیکه
لَوْنُ الْمَاءِ لَوْنُ الْإِنَاءِ یعنی صونک رنگی قاب رنگی

او لور نيجه در لور در لور اولقليغله كوكل در لور در لور
 او لور صورت دخی اينه در لور در لور اولدوغی حمله
 بر صورت دخی متبدل او لور گاه مدور گاه مطول
 او لور خبره كلشدر **مثل القلب كثرته ملقات**
في فلات يقلبها الرياح على الظهر والبطن يعني كوكل
 بر يوك كبيدر يازده دشری پل انی كاه قرنی او زرينه
 دندردی گاه آرقسی او زرينه دو دندردی يعني عارف
 كوكلی عالم امكن صحرا سنده دو شمشدر كاه
 حقون يكا كاه خلقون يكه آغه درر بور يا حاك اصل
 مكر شو ندرنر كه مصطفى صلی الله عليه وسلم بيوردی
لا تسبوا الرج فاتها من نفس الرحمن يعني يلى سوك
 كه پيل رحمان نفسد ندر دخی خبره كلشدر **قلب**
المؤمن بين اصبعي الرحمن يقلبها كيف يشاء
 يعني مؤمنك كوكلی يكي قدرت بر مغي آرسنده
 نجهد لسه دندرد اكر در سوك كه بو نفسك نسيم
 نفحه كزرن سنك بورنكه قوقوكله **كل يوم**
هو في شأن يعني هر كنده اولر شانده در كارستان

مفهوم

مفهومه نظرايله تا عيان كور سن كه سنك در لور
 در لور او لدوغك احوالك انك در لور در لور اولدوغن
 در افعالك پس معلوم اولديكه **لون الماء لون**
الاناء بوند بوند بو سنك طوناكه **لون المحب لون المحبوب**
 يعني عارف سنك همان معشوق رنكدر پس ايدر **شعر**
 قدح يفته صافی مروق سجي مناسب صفا سنده ورسا
 صنيلر قدحدر كه يقدر سجي ويا خود سجي در كه يقدر قدح
 يعني وجود عام مطلق غایت لطافتدن وجود ماهيا
 ممكنه غایت صفا سندن بر برله شيله امتزاج
 بولديكه بو وجود اول وجودك عين اولدی نه
 اول بوندن ممتاز اولور نه بواندن ای درویش
 مادام كه سندخی تصفيه ظاهر و باطن و رياضت
 و هدايت برله كندوكي لايق قلیاسن اراق
 دوشوب محروم قلوبرسن نغوذ بالله من شر ذلك
التبخی لمعه بواشك سلوكون و جذبه نهايت
 اولدر كه محب محبوبني كندو تانيه كره و كندوي
 محبوبنه اينه كور نكه **المؤمن امرأة المؤمن** بيانده

لمعه

بیان اولدی **شعر** هر دم که باقیه یا سررخینک صفاست
 اولر حقیقت جهان روحینک مصوری چون کیر و قیل
 کوکل فضا سنه اول نظر کورر جو آفتاب رخ خوب دلبری
نشر گاه عاشق روح شاهد اوله معشوق مشهود گاه
 عاشق منظور اوله معشوق ناظر گاه عاشق معشوق
 رنگنه کله گاه معشوق عاشق قفوس طوطی **شعر**
 دوزجیدر عشق رنگا میر که حقیقت اوله بر رنگ مجاز
 کتور کوکلن آغه محمود دوزده طارغیله زلف آیار
نشر گاه معشوق عاشقنه بهر او کمال حله لرین
 کیدر کندونک حسن جمال زیبارین اکاکتره
 عاشق چنکه کندویه نظرایده کندوی معشوق
 رنگنه کمره بلکه کندوی عین معشوق کمره
 تاکه دیه **سبحانی ما اعظم شانی من مثلی**
وهل فی الدارین مثلی یعنی بنی آبر لرین بنم شانم نه
 بجه اولدی بنم کبی کم و ارا یکی جهانده بندن اوزر که
 کسه وارحی دیه و گاه معشوق عاشق طونن کیه
 کبریا استغنا مقامدن رحمت و شفقت مقامنه کملک

بیرون عاشقن اسر کیه آید **انی وحقی لک محبت**
 یعنی بن بنم حقچون سنی سورن **فحقی علیک کن لی**
محبتاً بنم سنک اوزر رکد کی حقچون سنداخی بکا محبت
 اولدیه گاه عاشق طلب الله معشوق اتکانه
 اصله که **الاطال شوق الابرار لی لقائی** یعنی آگاه اولک
 ابرارک شوق بنم لقامه اوزون اولدی گاه معشوق
 عاشق یقا سندن باش قلدر که **وانی اشد شوقاً**
و ذوقاً یعنی بنم سکا شوقم سنک بکا شوق کدن
 ابر تقدردیه نسنه که منقولدر **من تقرب الی بشیر**
تقرب بذراع یعنی هر ملکه بکا بر قرش یقین اوله
 بن اکا بر ارشون یقین اولرین گاه عاشق معشوق
 کمر سنه کله **رایت ربی بعین ربی** یعنی ربی
 کوردم ربیم کونریله **فقلت من انت قال انتا** یعنی
 اتم که سن کمن ددی بن سنن گاه عاشق
 معشوق دمنه کله **فاجره حتی سمع کلام الله**
 یعنی یا محمد اکرم شر کلدن کسه سندن امان
 دلرسه امان ویرکل که الله سوزین سنک دلکد

اشید لرینه منقولدر **كُنْتُ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ وَلِسَانَهُ**
وید یسمع بی و یبصر بی قولومك قلاخی كونی دلی
 آلی اولدم بنمله اشدر کورر اشلر طیار عشق اچنده
 بوسمه بوالعجب لر وار کز کز کز کز کز کز کز کز کز کز
 قولق کر کدر که اشده ماد امله فضله مشغولوز
 نه کور ورنه اشیدر نرا میزد که الله هدایت ورب
 محروماتیه **ید بخ لعه** عشق جمیع نسنه نك مالابد در
 جمیع نسنه ساریدر عشقه نیجه انکار اید سن خاز
 هیچ نسنه یو قدر الا که آند عشق وارد ریعی که وجود
 مطلق موجود اتك جمیع مرتبه سنده ساریدر هیچ نسنه
 وجود ستر موجود اولما کرجب اولمایا یدر شول نسنه که
 ظاهر اولوب وجوده کلدی ظاهر اولوب وجوده کلیدی
 شول نسنه که ظاهر اولدی وجوده کلدی حب دن ظاهر
 اولدی حب جمیع مظهره ساریدر **بلکه جمیع حب** در ریعی
 وجود جمیع نسنه ساریدر بلکه جمیع نسنه عین
 وجود در برین تقدیر حب عین محب اولشدر پس
 محال در که محبتك عینی مرتفع اولپ کید بلکه آنك

لعه
۷

تعلق

تعلق بر محبوب بدن بر محبوبه دخی نقل اولریعی ذاتك وجود
 عین موجود بر محالدر که اول وجود مرتفع اولوب کید
 بلکه بر موجود دن بر موجوده دخی نقل اولر **شعر**
 نقل قل سن کو کلکی شوکا که قدک آرزو کم محبت بیج دکل الا
 جیب اولک هر کیمکه دوست دو تاسن اکا دوست
 اولمش و اکا یونر طوب سوش اولرسن اکر چی که
 بلرسن **شعر** تا ابد جمله عالمک میل بلر سکا بغلنور
 سندن ارتق دوست دو تلمز الا شوکم قو قک اکلا نور لایق
 دکل که آندن غیری دوست دو تله بلکه محال در که آندن
 غیری دوست دو تله زیرا که ذات محبتك موجب معلوم
 دکلدر کسنه اکا طاقت کتور فر ذات محبتون صکره
 هر نسنه دوست دو تله یه حینچون یه احسان اچون
خوبلرک حنی انوک جهالی عکسندندر محسنلرک احسان
انوک احسانك انردر بونلرک حسن و احسان وجود
 لری بونلرک وجود لرینه تابع در بونلرک وجود لری
 اول وجودك بر تویدر پس نی سوسك یونر دوستك
 انی سوب یونر دوستك **شعر** عاریتدر هر بلرک

حسنه حسندنك انك بلكي حسنی هرملجك اندن اولشدر
 ملج **نشر** الا بو قدر واردر كه اسباب برده لری اردن
 واجبات چهر لری ایچنده كندوی كز لشدر **فائد**
 محبت بش در لودر **اول** محبت ذاتیدر اكر سبب
 محبت مجرد ذات او لورسه بر كشی باز بر غوردی بر كشی
 سود و کی کیبی **كفی** محبت فعلیدر اكر سبب محبت
 ذاتن غیري سنه اولوب اثری دایم لورسه صانع
 مصنوعی سود و کی کیبی **اوچنجی** محبت حالی در اكر سبب
 محبت دایم اولورسه اکی كشی حال سماع بر برید ذوق
 ایدر سود و کی کیبی **درج بنجی** محبت مرتبه در اكر
 سبب محبت اکی اراسنده بر معتبر اولجق سنه اولورسه
 اکی كشی برین ایمان سببله سود و کی کیبی **ششجی**
 محبت صفات در اكر سبب محبت اکی اراسنده معتبر
 اولجاق سنه اولوریه كشی التون كش سود و کی
 کیبی بنده محبت بر طر قدر اراده سنه یو قدر تا كه
 معتبر اوله بخون نظری كچه كه لیلی جمالنده
 امالیلی آینه ایندن ارتق دكل آنو كچون ددر كه

بنی عشق ثم عفا و كتم ثم مات مات شهید ایچ
 كم كه عاشق اوله عشق حقیقی اوله عشقی كنز لیه دخی
 اوله شهید او لور بخون نظری لیلی حسنده بر جماله
 دشمندر كه اندن غیري جمال بخون كوزنده هب جركدر
 اكر چه بخون آنی بلكه **انت الله جميل** الله كو چكدر
 حقیقتده یارمز كه اندن غیري جمال اوله **شعر**
 كندودن آنك یوق وجودی دكل كه ندن جمال بولدی
وهو محب الجمال اول جمال سور محبوب لذاته اولدر كه
 بخون كوزیله كندو جمالنه لیله نظرادر آنو كله
 كندوی سور **شعر** سنك عشقك اری سنك سن
 كه دایما جا لو كه بقر سن بخونك دوست آینه سنده نظری
 جمال مطلقه دشمنش او لور بو كا قلم انكاره كلز **بلكه**
 حقد ر ظاهر در بلك **شعر** بخدین عشقی كم ایشدر سن
 سنه جوق كم كشن سیر ایدو کی یرده بولنر بیر یوق هیته
 هیهات نه بچب ایدر سن ایش شویدر نه فلكر سن **شعر**
 عشق دعوسن شمه ابرسه نل آدم عشق پیری قنده اول
 انسان نیر آند هر سنكم واردر انك جمالنك آینه سیدر

پس هر سنه جمیل اولور لاجرم جمیع نسبی سور حقیقتیه
 تحقق کند و دوست طوتمش اولور **زیل** هر عاشق که
 کور رس کند و ن غیری دوست و تمر **زیل** معشوق
 یوزی آینه سنده کند و ن غیری کور مر لاجرم کند و ن
 غیری دو تمر **المؤمن من آة المؤمن** هب بونی بیان ایدر **شعر**
 و آن کز اله کتور کیم طبراق ذره ذره جام جهان نمادر
 گریا قسین حقیقت کوزیله بلد و ک که عاشق کند
 ذات آینه سنده محبوب صورتند کور همان محبوبی که
 کند و صورت آینه کور **زیرا** که محب کور و کن
 کوزله کور محب کوزی **كنت سمعه وبصره** یعنی
 قولاغ و کوز اولدم مقتضای سله محب و ک عینی اولور
 پس هر چه عاشق کور بر بلور ایدر اشیدر هب محب و ک
 عین اولور **پس** محبت و محبوب طالب و مطلوب ظهور
 یوزندن بر اولدی اما هر کشینک فهی بویکا ارمز
شعر هر کدا مقبول سلطان تحت اولور سوز سیمک لر
 سیما ن بخت اولور یوق عجب بودر که بو شخص کدا چونکه
 سلطاندر که سلطان بخت اولور بالجب اشدر نادر یول دور

چون بو آنک عینی اوله اول تحت اولور **سکزی نجی لعه**
 محبوب صورت آینه سنده که عیا ندر عالم اجسامند
 یه معنی آینه سنده که عیا ندر عالم ارواحند یه صورت
 ارا سنده که عیا ندر حضرت اعیان ثابت و دن یوز کستر
 اکر معشوق جمال ن عاشق نظرنه صورت طوتمند
 جلوه و یرو ب کستر رسه عاشق معشوق کوز کسندن
 لذت بولغه کوچ یتر و آنک ملاحظه سندن قوت
 غذا ادر نمکله کوچی یتر یو مقامد **رایت ربی**
فی احسن صورة یعنی اللهم کورم کو کچک
 صورتی سربو که خطاب ایدوب ایدر که **فاینا تولوا**
فتد وجه الله یعنی هر قیروا یینلس کوز الله یزی
 آنده در یعنی ندن که بو معنی در که **الله نور السموات**
والارض یعنی الله تعالی کو ککک پر لروک نور
 پس آنو کله بونی آریه قور که **شعر**
 بو جهان یو جلکی اچقطنی هب سنسن **شعر**
 و آرد هر یارم که آنک کوز جاندر صورتی نه
 کوز جان یا لکز جمله جهاندر صورتی هر معانی که اوله

هر کدا مقبول سلطان تحت اولور سوز سیمک لر

آری و خوب صورتی او چون کله کوزک و کینه
 همچنان در صورتی و اگر معشوق جلال صورتش عاشقه
 معنی برده لری اچند عالم را واحد بد واسطه تجلی
 ادوب کستر سه تجلی سنده عاشق کند و کند و دن
 شیه اوله که اند نه عاشق آدی قله نه اثری
 قله بکل محو اوله زیر الذت بلن که وجود مجازید
 آرادن کندی بو مقامده عاشق نه مشاهده لذت
 بولور نه وجود ذوق بولور بو مقامده **فنا من لم**
یکن بقا من لم یزل یعنی امکان کلدک کبی
 ازلی قنده ایسه اند باقی قالمش کبی اولور بونی
 کو ستر که **شعر** ظاهر اولدو اکا کم ویردو
 بقا بعد الفنا اولدی اولمق سوزانو چون چونکه عین
 اولدک اکا و اگر معشوق جمال و جلال او کند
 صورت و معنی حجابلرین او رتسه ذات عظمت سطوت
 بو مقامده عاشق بو خطاب ایدر که **شعر**
 یس اول بوشهر اچنده یه خود بن ایل خراب اولور
 اولحق اکی تن رختک یغله کد که **اذا جاء نهر الله بطل**

نهر عیسی یعنی چون نهر الله کله نهر عیسی باطل اولور نهر
 عیسی بر آرقدر که شطرن المشرق چنانکه شط غلیان
 اید طشه اول آرق بلر سزا و لرفه کی بر نور نه بلور
حکایت بر قرنجه جق سلیمان پیغا مبر علیه السلام
 کلدی شکایت ایلدی سلیمان پیغا مبرم بر بر کل
 دیی بیوردی قارنجه ایتدی اکبریم انو کله
 حضر تکه بر آبر کلمه کوچم یتر مشه آذن حضر تکه
 فریاده می کلدیم ددی طاقم آنوک قاتند طاق او
 چون کلد اول **طغر نی لعه** محبوب محبک آینه سدر
 اول اینده کند کوزیله کند و دن غیری نسنه کوزنر
 عاشق معشوق آینه سیدر اول آینه ده کند و اسلر
 و صفاتلرین حکملرین کوزر چونکه عاشق معشوق
 اسلرین صفاتلرین حکملرین کند و عینده کردی لاجرم
 بونی ددی **شعر** نسکی سن بر کورد لکه حقیقه بر در وصف
 آدیونیل کر چه که جو قدر دینلن بر کور روز سنده بو جو قلو غم
 مسکو عین اند بر اولور کوزنیل هم کوزنن چون دیمکدن
 بون دخی ددی **شعر** بکاجام جهان نمای اولن

فرح آرتو رخی جمال کدر کرچه کیو حقیقتهم
 دخی ینه جام جهان نمایکده **نشر** ایله اولسه چنکم
 محبوب آینه اوله محب اکا نظرایده آکر اول اینده محب
 کندو باطنک معنک صورتن کورر ساکه کندو
 ظاهره اندکله متشکلا و لشن رکنده نفسی کندو
 کوزیله کورمش اولور مقام قرب نوافل حاصل و آکر
 محب اول اینده بر صورت جسدی جسمی کورر سه که
 کندو شکلتک غیرد ربونی دخی بلکه بوندن اوتیه
 بر نسنه دخی وارد محب کوزیله صورتن کورمش
 اولر بودخی قرب نوافل در واکر عاشق آینه اولور سه
 که آند تجلی این معشوق عاشقه نظرایده آکر صورت
 آینه شکلا مقید اولور سه حکم آینک اولور
 نه صورته اولور سه اول دخی اول صورته اولور صورتک
 شیشه رنگی تابع اولدوغی عجبی آکر صورت کندو
 ذات شکلندن خارج اولور سه بلکه اول کورن
 مقودر که جمیع صورتلری محیط در **و الله من ورائهم**
محیط بوندن اولر آکر محب فلس که عالم صورت طوندن

بقدری مفلس قلدی اکر قدم الری باصوب همت بکا
 طنار سه محبوب عالی صفت اله کتور محبوب لغله
 باش اندر فر کندوی شکل مثال و علم وصال برله
 مقید قلن جمله صورت آنک کوزنم محی اولور محبوبین
 صورت واسطه سنس کورر **زیرا انما بین الحق عند**
ضمه جلال الرسوم یعنی حق ظاهر اولر که آثار رسوم محی
 اوله **شعر** صورتک طار لیغ معنی کوب بخ صغر
 یه خود سلطانک که الی بکر سنده ایشی وار صورته طابو جیلر
 غافل اولور لر معندن دیکوز آکا جان جالی یله نهان نه ایش وار
اونجی لمعه محبوب دایم ظاهر اولمقد ر قنکه که محبوبک
 صورت محب آینه سنده ظاهر اوله آینه کندو حقیقت
 اعتبارله ظاهر حکم ویر نیتکم ظهور ظاهر اولش
 صورته آد ویر مندا آینه ایچنده صورت که کورنور
 صورت آینه کورنک لیک اعتبارله ظاهر ایچنده اولن
 صورته کندو حکم ویر اکر مطول لق ویر اکر
 مستدیر لک ویر نیتکم ظهور آینه ایچنده ظاهر
 اولش صورته آدن ویر مستطیل در لر مستدیر دیر لر **شعر**

انم طودی از سبج کی عجب در عجایب **ه** جان بوی که آنم طفندی
 آفروردی و مضعات **ه** بواراد بن بنك کو رنر
 سن سنك اشکاره اولور فادامکه صورت اینه سنده
 معشوق جمالی مشاهده سی عاشقه یوز کو ستر میه نفس
 مقام سیر سلو کنند الم صورت بغلر غصه و شادی
 ظاهر اولور و خوف و رجا اریه الی و قلب مقام
 سیر سلو کنند قبض و بسط انك طوت روح مقامی
 سیر سلو کنند هب انس دل ادلور اما چنکه
 صورت طوتن باشندن چکه احدیت دکنز نه طله
 اول وقت نه عذاب بلور نه الیم نه امید بلور
 نه بیم نه خوف نه رجا بونار نه بلکه خوف و رجا
 کجش نسنیه کلچك نسنیه تعلق طوتر اول بر دکنز
 طال دیکه آنده نه کلش و آرنه کلچك بلکه دکلی حال انك
 اچنکه حالدر **شعر** برات کم دوغ طوز لایه یوو وار
 اول آنده **ه** بوپر شور و کزی نجون قلام اکسک بو طوز لادن
 وهم بوننه قر خونك غایت کی نسنیه دریا بودر که
 آراد حجاب اوله کنه محو اوله اول مقامه بویکی

خوفن امین در زیر که حجاب اکلیک اولجق اولور
 بن مقامه بر لکدن غیری یوق رفع حجاب اولپ کو نکلدن
 دخی باک یوق بوندن باک اول وقت اولر که سبحات جلال
 یالکلی انی کو یندر مکن قرقه بو وجود کند اولمشد
 او داودی نیجه کیو ندر **شعر** یوغه برور کعبید کنشت
 کلک و آخی طامیه یشت **شعر** بهامن طوغه چون می
 ال دوزیل برآبر اولر آنده اسروک و آیق **نثر** نور نوری
 سیوند رنر یلک یا لک اچنکه مندرج **پس** احدیت اهلنه
 نه قور خواو لور نه رجا نه نعیم اولور نه بحیم نه عذاب
 سلطان العارفين **بایزید بسطامی** حضرتنه ددر که
کیف اصبحت یعنی نجو ار تلک **نثر** جواب دد که
 لا صباحه عندي ولا مساء یعنی بنم قائم نه کیجه
 و آرنه کنز **شعر** اندا که بنم نه صبح نه شام
 نه قور خو نه امیز نه حال نه مقام **انما الصباح والمساء**
من تقید بالصفة وانا لا صفت لی یعنی کیجه و کنز
 شونلر که اولور انلر صفتله مقید لردرو بنم صفتم یوقدر
 بلکه ذاتم یوقدر صفتم چن اوله **اون برنجی لعه**

بلکل که صورته آینه او را سنده بوجه من الوجوه نه
اتحاد ممکن در نه حلول بلکه اراده حاصل اولان همان
تجلی در آنک که بودند حظ یوق حلول تجلین فرق
اد من لربو حال د خبر کلل در فضول سیلر **شعر**
دیه اول کشی بوقامه فضول نه تجلی بیل اول
نه حلول **نیرا حلول** اتحاد کی ذات ارا سنده اولور صورت
بغلر شهود کزنده جمیع وجود بر ذاتن غیري نسته
اولغه طاقت کتور من چون ایکی ذات یوق حلول شهود
اتحاد یوق **شعر** عین بر در حکم جوق سچلور بونده سروار
که بیلنه آچلور صاحب کشف احکامه جوقلق کور
ذاتنه جوقلق کور من اندن کنو یه علم حاصل اولور بلور
که احکام تغیر اولدوغی ذاتنه اثر ایتمز نیجه ذاتنه
اثراده که ذاتنه بر کمال وارد که قابل تغیر و تأثر
دکلر نور آینه رنگه رنگ لنگر بلکه شویله کور نور
شعر رنگ یوق لیک سر جده بلور ره شوق کم آند
کورینور الوان اگر بلن یسک که نه درم بنم کونه کل
نظرایت که تا کور من **شعر** بر کشدر کم طغر اوستینه

بوز بیک سرجه نك هر بر زن شوق رنگه ساجیلور عالمه
جمله سندن خور بر در لیک رنگ مختلف اختلاف تجلین
در که اچیلور عالمه **اون اکنجی لعه** هر کشی یه
عنایت الی اریشه یا سیر سلو کیله یا جذبیه الی برله
حجاب مقامندن خلص بوله کشف فتح دولت قیومی
اچله تجرید خلوت خانه سندن اوترو یعنی قلبه قالبله
متوجه اوله اغیار دن عزت اید دوستی کنو آینسند
و کنو دوست آینسند کور سفر تمام اولور اندن
اصره سفر اید من **لا هجرة بعد فتح مکه** یعنی بودند
صکره مکه شرفه الله فتح اولدی ایرق هجرت اولماز
شعر کوز کوده صورت سفون دور در گسترن زیر اجمالی نور
پس بو خلوت خاندن سفر اتمکه کج یتمز فاین **تذهبون**
یعنی فخر کدر سن کیده جک ییر یوق بودند غربت ایتک
ممکن دکلدر که **لا سیاحه فی امتی** یعنی بنم حاصل متلره
کزیمک یوقدر بونلر شرف ایمان و کرامت اسلام و فخر
توحید برله مشرف و مکرم و مفتخر اولمشدر مسافتلر قطع
ایرب سفر الی الله قطع اتمشدر در ارتق کد جک ییر قلیو بدر

بواراده یولد کند یطلب اضطرابه قلاد قلن اضطرابه
 کتور تلدی بومقامدن امر مقام دخی ترقی ادوب یوجلمک
 تمام اولدی اضافت ساقط اولدی اشارت محو اولدی بوندن
 اندن دمک حکم طرح اولدی نیجه طرح اولسون که دجور
 اولی آخری یوق ناکه بویکا اول یکا دمک لیکه کوچ
 یته بی اراجقه صاحب خلونک دلی بونی ایدر **شعر**
 خلوت اولدم سود کله کوررم غیرم دکل کننم غیرم اولدی
 خلوت اولمزدی درست بیل بوند نصیحه اگر سفر اولورسه
 یه ذاتده اولوریه صفاتده بوکه سیر فی الله در سلطان العارفین
شیخ بایزید بطای قدس الله سره اشتدی که **یوم بخیر**
المتقین الی الرحمن وفدا آیتی اوقنور یعنی اول کونکه متقیلر
 رحماندن یکا بک بک قبلر نغرا وراوردی شیله
 نقل ادر لیکه کوزشی منبر اندی ددیکه **من یکن**
عنده الی این بخیر یعنی شوکه انک قاتنده اوله قبح و خیر
 اولور یعنی اندن چقلماز کدله سیر اولورسه انک قاتنده
 اولور بروقت ینه بردخی بوایت اشتدی ددیکه **من**
اسم الجبار الی اسم الرحمن یعنی سیر که اولور بر صفتدن

بر صفته دخی اولور انده تجاوز اولم سفر در تدر سفر
 من الخلق الی الحق در اکاسیر فی الله در **بر دخی سفر**
فی الحق اکاسیر فی الله در لربوایکی مقام مرتبه و کمال در **بر دخی**
سفر من الحق الی الخلق در بردخی سفر فی الخلق الی الحق در یوایکی
 مقام مرتبه و تکمیل در والله اعلم **اون اوچنجی لمعه**
 محبوب نور ظلمتدن یتمش بیک حجاب انوکچون یزینه
 طتدکه محب حرکت کلب طلبدن اوله محبوب برده اردنه
 کوره ناکه اول کور مکه بلش اوله دخی عشق شوق
 زنجیر لربن دپرده عشق مددله و شوق قوتیله اول برده
 بر بر اجه اول وقت سبحات جمال بر تولری یعنی معشوقک
 جمالی شعاع بر تولری عاشق فی مرسوم غیریت یقه کدره
 اول انک یرینه اوثره همکه عاشق اوله شیلکه
 دنلشدر **شعر** هرچه طو ثا راندن اکا طو ثا هرچه
 ویراندن اکا ویرر شیله دنلشدر که بوججاب ددک
 آدمک صفاتلری در خود صفات نورانی علم یقین احوال
 مقامات کو کجک خلق کب بوججاب مراتب عالم
 عقول و نفوس ده در خود صفات ظلمانی جهل کما

لمعه ۱۳

رسوم عادات و جمله جرکین خلق مرکب بی حجاب بر مرتبه
عالم جسمانی در **شعر** پرده لرم نور دریا چون ظلمت غنچه
بلد لرکیم هم یقین هم کمان ایچند در لیک
بونه بر من و اراول رزودر که اگر حجاب ادمک
صفا تری اولدی کرک ادم کینیری **اذ لو کشفها**
لا حترقت سبحات ویه ما انتهى الیه بصر من خلقه
یعنی ادمک اکر اول حجابی اجیری انک ینک بر توری
نیک خلقدن طقندی کونیندی یعنی اگر خلق و
خلق صفتی انک سبحات بی توری کورلردی کینه
لردی حال بودر که کور رسن کور هر کله کونینر
حجاب دایم ارا قدره و شمش بولنور بوندن معلوم
اولور که خلق و صفات خلق اکا حجاب دکلیش زیر ادم
کونیندی بوکا دلالت ادر که اکلا ما مشر حجاب اکلا ما
بوکا دلالت ادر که بوندن غیری حجاب وارش پس
انک حجاب کنه کند واسماری و صفات لری اولور خود صفا
نورانی ظهور لطف جمال کب خود صفات ظلمانی بطون قهر
جلال کبی لایق دکلد که بواسطه و بصفات لری حجابی

مرتبه اوله کیه **زیرا** اگر حجاب ارا قدرن کیدر سه ذات
الله تعالی احدیت عزت پرده لرندن طغر جمیع نسنه
هب هلاک اولر **پس** معلوم اولدیکه حجاب اردن
کتمر جمیع نسنه جوده متصف اولدوغی اسما و صفت
واسطه اولور کچه هر نسنک وجود تجلی خاتله
اولور اسما و صفات پرده اردن اثر ادر **پس** انک
حجاب کنه کند واسماری و صفاتی اولور نتم
صاحب قوه القلوب بیو مشدر **حجب الذات بالصفات**
وحجب الصفات بالاسماء یعنی ذات حجابی صفات لری
صفات حجابی اسماری در صفات اولدر که ذات اعتبار
اوله اثر غیره تعدی ایتیه حیا علم ارادت کبی اسما
اولدر که ذات اعتبار اثر غیره تعدی اید خلق
رزق هوت کبی معظم اسمای اسمی اکا ائمه سبعة
در لر در د که حی عالم مرید قادر در ارکان الوهیت
در لر اوچی که متکلم جواد مقسط اکا متمم ارکان
الوهیت در لر کبر حقیقت حال نظر اولور سه انک حجاب
ینه کند و در که شدة ظهور له محتجب اولمشدر

وسطوة نورله مستر اولمشدر شعر ظاهر اولدك ليك
دكلسن كوزلر و مه آشكار نيجه ادراك اولنور اولكم
كونر مستور در كوزلر لاجرم بلزم نه كوزلر بونى ددم
شعر بيزكه اولن حجاب ينه يوز كدر هر بار كوزلر
عالمه هم اولمشيكن اشكار هر نيه بقسم حقيقت
اند سنسن كوزلر كچه بت داخى كوزلر رسم اند سنسن
اعتبار نشر لايق دكلدر كه اكاذون غيرى
نسبه حجاب اوله زيرا حجاب محدود د سنه اولر انوك
خود حقى يوق هر سنه كه عالم صورته عالم معنيد
گرله هپ انوك صورته اوله هپ بر صورته مقيد اولر
هنده كه اول اوليه اوله هپ سنه اولماز هنده اول
اوله سنه كنه اولماز كيدر شعر سنسن
جهان سنسن هر چنجه اولسنسن اشكار هم نكلى اختيار
اتدك دكلسن هپ نهان نيجه اولدوك اشكار چونكه
نهان سنسن مدام يه نجه كوزلر اولاسن كم عيان سنسن
جاودان هم عيان سنسن نهانسن ايكيچ اخى بيله
هم نه بوسن هم نه اوشن هم اول بوسن بي كمال

لمعه
۱۹

نشر اولن در نجي لمعه محبده محبوب بر دائره حوض
ايه كه بر خطه اول دائره و اكى بولوك ايده سن اكى
ياى شكل ظاهر اولور اول خطكه و هم تصور ايله
وار كوزلر واقع يوق كوزلر منازل و قند
قند كه اول خطه اوله دائره اول نيجه ايسه
همان ايله قالور منازل اولدركه حق تعالى اسملر
بر اسمله قولدن يكا يونله قول حقن يكا عروج
ايدم جربه و سلوك جمع اوله ضرورى يه يول و ترسن
يا اعلا يه يقين يا اسفله يقين ملاقات حاصل اولر
بو مقامه مقام منازل درلر بو نزن غيرى دوت
مقام داخى وار برسى عروج در كه عيان ندر سالك
نفس ناطقه سن شويله تجريد بوله كه هپ كل
جسمانى دن چيقه لباس ملائكه وار و احه كير
برسى داخى معراج در كه عيان ندر سالك يقين
قيدندن خلاص بولوب اطلاقه ارشاه برسى
دخى تدا يندر كه عيان ندر سالك جميع سنسنه
مرتبلى مرتبه سنسن قويه كنور سي ذات نوريه

مستهلك اوله **برسی دخی** تدنی در که عبارت در حق تعالی
 تجلی ذات اید سالک اول ذات سطوة هیبت دن
 بکدر کوبینه کولی و عقلی روحی جسی آنرا طباط
 اوله سرقاب قوسین او ادنی ظاهر اوله **شعر**
 کستر سا که جهانک وار لغیهم یوقلغی **خط** آلدی
 آریرینه بنور بوظلم **کر** او قیاسین بلنه سکا
 بوموهم خط بیلنه سن بی شک حدوث سین
 حقیقت از قدم **نشر هر کیم** بو خط بلکه وجود
 حقیقه یوقدر بر موهوم نسنه در بقین بیلنه که دو کلمه
 نسنه حقدن غیر هیچ در وجود حقیقی یوقدر
 وجود حقیقی **حق** کدر اما بوند بر اشارت و آذر
 کر که که بلنه بودر که بو خط که فرض اولدی
 کر چه وجوب امکان قدم حدوث **ار** سنده
 زایل اولور صورت دایم اولدی کبی اولماز لیکن
 اثری باقی قلور حکم زایل اولماز **شعر** کل
 خیال ایلمته آنده قل حذر ای سرفراز هر کیم اولکم
 اولدی آنده اول حقیقت اولماز زیرا شول فردانیت

یا خاذنه یه سلوک یه منازله حاصل اولمش اوله بون
 اثر امکان نیت اولور بونک کبی فردانیت احدیت
 سر پرده سی یرسنه او غرایمزا **کر** بکلی امکان
 نیت کیدیری اثر قلییدی همان اول اولوب اول
 اولیدی نی که حق بلور اول بلیدی نی که حق
 ایدر اول ایدیری **شعر** بوندن بویله بوسرک
 وصفی دلیل اولماز سیراتک انی بلکم بیکر اوله
 قاتکه **نشر** احدیته آدا اعتبارله کثرت اطلاق
 اولماز بلک احد جمع نسنه شویله ساریدر که
 همچونکه واحد جمع اعداده ساریدر مثلاً واحد
 آدا اعتبارله کثرت اطلاق اولور اکی نسبت
 نصف دینلور او چه نسبت ثلث درده نسبت ربع
 الی ما لانهایه ذات واحد جمع اعداده ساریدر
 اکر واحد اولیدی اعیان ظاهر اعداد اولماز
 اعداد آد اولماز دی اکر واحد کندو ادله ظاهر
 اولیدی عددک عینی ظاهر اولماز دی احد دخی
 بخلین خلاصه کلام بودر که اگر حق تعالی

جميع نسبه تجلي اتبيدي جيع نسنك حقيقت ظاهر
اولييدي اكر حق تعالى كندو كندكي اديله
ظاهر اولدي هيچ نسنه ظاهر اولييدي شويده
منقولله مادامكه حق تعالى نك تجليسي عالمه سا^ر
عالمه باقيدرتي نك تجليدن خالي اوله در حال
فاني اولور **شعر** اكر جمله جهان سنسن جهان
وكر بن هيچ دكوليسم فغان نه يقين بودر كه
يوقدر سندن ارتق پس اراده دوشن بنجه كمان
نشر حقك بر ليكن سنك بر لك كن
بلك اولور **زير** سن اني هيچ بر لك كن غير
نسنه بلر سن پس كندو نفسكي بلش اولور سن
اراده اولوبو يوق توحيد بو معنى او زرينه
دهر رست اولور بويله كلامه كه وجود حقون
خلقون كيده بلكه اكيك كيدر بوسري از كشي
اكر زير بصيرت نظريه بتقرير عالم وحدت تقو^ي
جانلري ستامنه نسنه ايرمز بلكه عدلرك
افراد وحدت بر ريفي بر بن ضرب اولسه

هات بر اولور سن بو كندو كلن اعداد اشكالدر
بوند اسرار جوق اهل حال كرك بوكا مطلع اوله
اون بشني لمعه محب محبوبك كل كسيدرا نك
ايرلر **مصرع** مكله نوردن بنجه سي ايرلسون چونكه
اكانا بعدر كر چيكم بنفسه وجود يوق اما حسد
وجود وارهرقنده كه محبوب كيد بلسنه كيدرا كاتا بعدر
ارد بنجه كيدرا كيري كتمز طغري كيدر بحكم **ان**
ربك على صراط مستقيم يعنى هر وجودك نسبتي
بر اسمه دركه انك حقيقت اولاسمندن مرجع ماب
اكانا در اول اسمك طغري يولنجه كيدر انك يولدن
چقرن كچه بر اسمه دخی نسبت اوجك اول كند
يول اكر در منقولله **شيخ ابو الحسن الحرقاني**
مناجاته شيله د مشدر كه **ذكرك الناس**
بنسيانه واطاعك العاصي بعصيانه وان
من شيء الا يسبح بحمده ان عصا داعي
ايمانك فقد اطاع داعي سلطانك وليك قات
عليه حجتك فله الحجة البالغة لا يسئل عما يفعل

وهم يسئلون **يعني** سنی او ندی سنی آکار
او تمام شکا عاصی اولی سکا طاعت کتور شد
عصیانله اگر سکا ایمانه قفرجیه عاصی اولدیه
سنک سلطانغ که قفرجیه مطیع اولدی حجتک
بونلروک او زربینه طردک که حجت ادرمک سنکدر
اکرجه او ندر حرمین هادی سن مظهر سن **یس**
جمع موجودات کند واسم مقتضا سنجه صراط مستقیم
اونر ندر نه ضالدر نه مغضوبدر **زیرا** هر بری
بر اسمک مظهر ر حق تعالی اول موجود اول اسمک
مقتضاسی اونر نه چکر اول یولجه طغی کیدر
اکلن **زیرا** اراده الله مخالفت اولماز و لیکن
بر اسم دخی نظر دیک اول یول اکر در **مثلا**
ضاللت اسم مضله نسبت طغیر اما اسم هادیه
نسبت اکر در مادامکه حکم اسمک صفتک اوله
تقابل اختلاف اولور هادی . مضل رحیم مستقیم
دینلور چنکه اسم صفت ارا دن کیده حکم ذاتک اوله
تقابل اختلاف قلن **سوال** چون هر وجود بر اسمک

مظهر در

مظهر در انک مقتضا سنجه صراط مستقیم اونر ندر
یس بعثت انبیاء عوق انبیاء عوق اولیادن فایده نه
جواب بو مقرر در که موجودات قابل جمع کمالا
فایده اولدر که بر اسمک مظهر ندر بر اسمک
مظهر نه دعوت اول نور تاکه اسم مقلب القلوب
مقتضاسی دخی ظهور کله کئی فهم اتمه علم کلا
مسئله خبره اولان شبهه شکو که دشمنیه
شعر یوقدر هر کز عبث عالم خلق دوزد کل
کی چه اشلاری بولاروک اولدر یسه مستقیم
زیرا اسما دن نشانله اشلنور بو ندرده ایش ذات
وصفک حکمتی حکدن اولور هب مقیم **نشر**
شیخ جنید دن رحمه الله علیه صوردر که توحید
ندر جواب ویردیکه بر چالچدن اشتدم که ایدر
یعنی بنم کو کلم چالچسی که بنم محبوب بدر بکا بونی
ایدر **شعر** ازلادی کو کلم دلاکی ازلدم آنک کبی
اولدم اولدوغنلین اول اولدی اولدوغم کبی
شیخ حلاج منصوره رحمه الله علیه ددر که

نه مذهبده سن ددکه الله مذهبده یں یعنی هر حاله
اکا مطیع منقادین انک حکم و اراد تندن طهره دکهن
ددی **شعر** اولکم هزاران عالمک مرنگینه
دزمردی اوزن سائکله بیزم رنکمرچین و زردیر
اوزین رنک اولمز لاکم هوس یه خود صنوس
کشینک اول چون بریدر رنکدن رنکن
سن انک طوت درین **نشر** اکر پیرد و نرا و مادو
غندن سایه ده کز لک کو نور سه اول کز لک
دکله بلکه عین راستلق در چون بونده کلور
که اکزلک نیجه راستلق اولور محسوسات ده
اکل تمثیل کتور دی ددی که قاشک یا یک طغری
اکر کند در **زیر** قاش یا اول وقت
مقبول اولور که اکری اوله لمراد بوندن بود که
هر حقیقت که انک منشاء بر اسمدر انک رب
اولدر اول اسمه نسبت انک استقامت اول اسمک
مقتضا سدر کچه بر اسمه دخی نسبت استقامت
دکله **مثلا** حقیقت که انک منشاء اسم مصلد

۲۱
بو اسم موجب ضلالتی عین استقامت در **زیر**
مرتبی یولنه طغری کیدر کچه اسم هادیه نسبت
استقامت دکله اما اخلاص حقیقت چنکم
اسما و صفاتک منفصل اوله توجه اسم الله اوله
که جامع جمیع معانی و اسما و صفات در جمیع سنه
هب استقامت اولور **التائب من الذنب کمن**
لا ذنب له بوکه اشارت ادر حقیقت عالم کوه
کیده هر قدر که برقی بصا سن او رفته دور
زیر جواد مطلق در بخل یوق عرش قابلیت او رفته
تجلنک نسبت نیسه قرجه قابلیت نیستی ایلدر
بو اختلاف که حاصل اولور قابلیت اختلاف دنددر
بونده اسرار حق دلسک که بو اسرار اطلدک
اوله بر مرشد کامل طلب ایله ناکه حق باطلک
سکافرق ایدیورم های های قبح و وار دواک
قان محبت قان بو سوزنک محبت رجوع ایدرم
بلکله محبت کنش که عیا ندر وجود مطلق
مشرق غیبرن که هویتدر طغری یعنی تجلی اتی

محبوب یعنی واجب سایه سنك سر پرده سن
اشکاره لقی صحرا سنه یعنی ممکنات او زهرینه
چکری آذن صکره محبت خطاب اندیکه
ای بنم محبت بنم سایه نظر بنم سن **الم تر الى ربك**
كيف مذل الظل یعنی یا محمد نظر قل من سن که
ربك سایه سی نجه دشمنش را اول ساینک چکلسند
بنی کرم بنیسن **مصراع** اوده هرنسسه کد خزان
کبیر **قل کل یعمل علی شاکلته** یعنی هرنسسه
عمل کندو شکلی او زهرینه ایدریغی سایه
جمع نسند شخصه تا بعد رانک وجود دن شخص
وجودن کرم بنسن بو عالمک وجود اضافیه که
وجود حقیقی نك سایدن **انی مشاهد قلمقون**
بونی مشاهد قلم بنسن دخی بوندن اعتبار ایتز سنکه
شخص حرکت اتمه سایه حرکت اتم **زیرا** سایه
حرکت تابع سایدر سایه سگایه تابع شخص پس
حرکت تابع شخص اولور اگر شخص حرکت اتمه
سایه حرکت ایتدی **ولو شاء ربك لجعلناه**

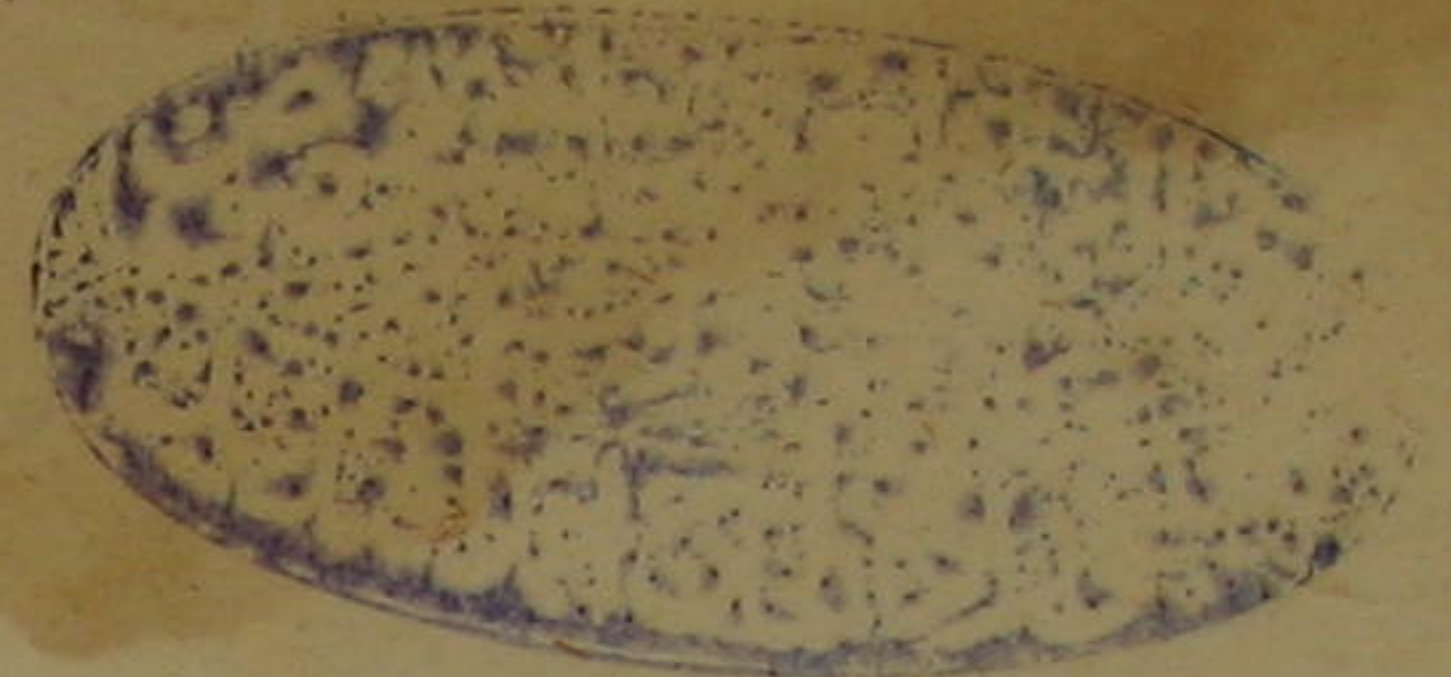
ساکنا یعنی ربك دلسه انی ساکن قلوبدی
یعنی وجوده کتور مردی نکره **شیخ محی الدین**
عزنی **ر** بیور مشدرا عیان نسندن واردرکه وجود
قوسن قوق مشدرا حق تعالی بیور را کربند
احدیتم کنشی عزتم مطلعندن طغسایدی هیچ اش
قلزدی یعنی بنم ذاتم چنکه اسما و صفت پرده
لر نسوز تجلی قله امر کانت ظلمتندن هیچ قلمیه
نه سنک هر سایه که کنش **بمحکم تم قبضه** انی
کتور رکین **در شعر** طندی یازی یو زری
کنش رنگین بر نفس کلکه اولمز یازده **نشر**
عجب اشدر هر قند که کنش اوله سایه او لماز
ساینک وجود خود کنش سزا اولمز هر نسندن
ذاتی واردر سایه نك ذاتی شخصدر سایه حرکتی
شخص حرکتیه **در شعر** **الد** دیرانش اولحق
مادامه ایدر حرکتی کلکه ناکام کولکه که چون
الد بولدی مایه پس اولمادی کفرو اصله سایه
نسند که وجودی عاریتدره **و** آریغ قوقمقد عاریتدر

و ابرق که قیام حقله اول اول کل الا اول اول
نشر شیخ الاسلام عبد الله انصاری
 بیور هر که هر مخلوق حادث که نا مخلوق قدیم
 بر له قایم اول اول مخلوق وجود نا مخلوق
 وجود اچند پچوا اول چون حقیقت مخلوق
 یعنی حقیقت سالک صافی اول وجود وجود مجازید
 پاک اول **معنی دمک** عاریت اول **رسمی**
دیمک نه دیمک رسن بن دمک در بونم اکلک
 در واقع اکیلک یوق **زیر** حقیقت وجود
 سنو کسه حق وجودی قانی واکر حقیقت وجود
 حقله بر در ایکی اولماز **زیر** وجود حقیقی بر در
 اکی اولماز الحاصل سالک چنک تصفیه
 ظاهر و باطن قله وجود مجازیدن پاک اول عاریت
 کنه رد اید بئذک سنلک کیده برلک اولور بو
 مقام اول مقامدر که حضرت **شیخ** کاه کاه
 بو مقامدن خبر و ردی **شعر** حقیقت سانسک
 دی حق قانی اکر حقیقه یوقدر حقه ثانی

اون التبیح المعنه بر خیال بانرا استاد هنکامه
 سند پرد هکله کسی آرد ند در لوی در لوصور تلر
 بری بر نه بکرمز شکل لر کستر که اول
 صور تلرک و شکل لرک و اول حرکات لرک و
 سکناات لرک حکملری و تصور لری و
 تصرف لری هپ اول استاد النده در استاد
 پرد آرد ند کنز و چونکه پرد کتر له سکا
 معلوم اولور که اول صور تلرک افعالی نیش
 کمکش بو سوز سکا تمثیلدر که بوندن بلسن
سنکله فاعل حقیقی ارا سند حجاب مظاهر دن
 غیر نسنه دکل چون سالک سیر سلو کیله
 بو مرتبه لردن انتقال اید عالم حقیقه دوشه
 بو صور حسی لرا اردن کیده بله کم فاعل کمش
شعر فایسین کم کور رسن بر یلو کرا یشدر لیک
 پرد اولدو غیچون کز لو اولور حکمتی هر چن
 پرد کیدر بولرسن آند غیر رسن داخی
 اشکالیه قله بوشکل لر ریتی **نشر**

اما بتجلیده جمیع نسنه معاً ثابت او لمازان
ربك واسع المغفرة یعنی سنك ربك مغفرتلری
 جو قدر دمك سرتی بو كا اشارت ادر كه
 جمله ممكنات كاینات آنك پرده سیدر **شعر**
 كنش در حضرت آنك كونیین **ه** قنده فاسی سیوانه كنز
نشر اول فاعل اول سایبان آرد نه كنز لو **وهم**
لا یعلمون یعنی آنلر بلزلر **والله خلقكم وما**
تعلمون یعنی الله سزی پراتدی دخی اشد كن
 اشی پرتدی دیمك سرتی اكر آنلر غمزایدی
 ند مكدر معنی بله لردی جبراً و قهراً معلوم
 اولورد كه **شعر** بندن انی بلکه جان قلوب
 سجود هم كنش بولوتدن ایلدردی جو **ودخی**
 مفهوم او لور كه آنك وجود حقیقی پو قدر بلکه
 وجود مجاز سی دخی كند و دن دكل آنك فعلی
 نیجه اوله یه آنك قدرتی نیجه اول **شعر**
 هماندن بلکه جان قلوب سجودی كنش
 هم بلوت ایلدی جودی **نشر** واقع فعل

برد رالا بودر كه هر تجلیده بر صورت گستر هر پرده
 بر ادله اكلور **یستی بماء واحد و فضل بعضها**
على بعض یعنی جمیع اوت بر صویله صور لور اما
 بو قدر واردر كه بعض بعضدن بحسب قابلیت
 یكدر كیم دارو كیمی وادراون **یدنجی**
لمعه بولعنك مبنی سی ای لدر كه حق تعالی
 بر شخص اچون بر صورتی اکی كره تجلی اتمز وجود
 دخی تكرار اولماز معشوق حمله هر كون بر شانده
 در هر لحظه جمال و جلال صفاته یكدر هر بر سینده
 بر درلو تجلی ادر عاشق بر در دخی یونر كستر
 عاشق معشوقك یونر نویری پرتونن هر وقته
 بر درلو ذوق و صفا بولور هر نفس عاشق
 بر درلو دخی كو مرهك لك كسب ایدر معشوق
 جمالی نقدر جوق عرض ایتسه عاشقك عشقی غالب
 او لور و زیاده تر او لور معشوقك جمالی عاشق
 كو زنده دخی خوب كو نور نقدر كه معشوقك جمالی
 خوب تر كو زنده عاشقك معشوقدن بیكانه كلی

ختمی لایحی الله بصورتی مری و کبر
لمعه
 ۱۷

یاد لخی ارتر **نیر** دهشت ادر کند و دن کدر
 انبساط قالمز عاشق بیچاره مسکین معشوق
 نازنین جفا سندن تخر محبت د و ستلخی بپا هنه
 صغیر جمیع نسندن تعلقن کسر عشق کوشسند
 کندوی یوغ ایلر یاد لقدرن **اکلک** دن بر لیکه
 بیگانه کلر شویله د مشلد در که تجلی الهینک
 نور لری ظاهر اولسی استعداده کوره در دخی
د مشلد در که فیض الهی قابلیت کوره در استعداد
قابلیت ارا سنده فرق بودر که قابلیت صفات
 ذاتیدر شرطله امر نرایله مشروط در **شعر**
 نظر حکم کوکلوک یوزی مصفا رق اوله
 اولیحق انده تجلی کی مهیارق اوله **شعر**
 کراویکی اولور کنشدن بی نصیب و بی نظر
 کند و ضعفندن اولور اولور کنشدن بو اثر
نشر بو مسئله خلاف وارد بعض مشایخ
 قولی بویله ذکره ذکر اولدی بعض مشایخ
 قولی نقل اولنه بوند بر فایده وارد در کر که

بیان اولنه کوکل که مهبط انوار عزتدر و محل
 قدس الوهیتدرانی تصفیه قلم شویلد که
 کوکل علایق ظاهرینک خار و خاشا کندن جاه و
 عز و ناز کبی مثلا تجرید سیر کیله سپره کیده
 و عوایق باطنینک زینکار فی یغنی الله محبتدن
 غیری محبت تفرید مضطره سیله جلا ایده پاک قله
 دایم عزت ادوب خلوت ملازمت آده هوا
 و هوس فکر لری کوکلدن چقرب کیدرم ذکره
 ملازمت اید شیطان و وسوسلرندن و نفس
 آرزولرندن کچه چونکه بو تجلی حاصل اوله
 یاد شاه فرد واحد سلطان از ابد اول کوکل
 تجلی اید بوکا مستایخدن نقل اولندی که تجلی
 قابلیت کوره در انوار ظاهر اولمقلخی استعداد
 کوره در بونک دخی وجه وارد **یا مبتدیان النعم**
قبل استحقاقها یعنی ای نعمته مستحق اولمیلر
 نعمت و بر بچی دمک لک بونی بیان ایدر که
 محبوب چون دلر که جمال عاشقه کستر عاشق

گرنه جلوه ویره اول جمال پیر تو لرنندن اکابر نور
 عاریت و پر انو کله استعداد کسب ایدر
 تالک اول نورله اول جالی کوره تمتع ایدر بوندن
 بو معلوم اولور که ظهور نور استعداد دن مقدم
 امش چون اول نور گرمکدن حظ تمام اوله
 اول یونرک نور فر و غلری عاشق کونرنه بر نور
 دخی باغشلا انو کله استعداد ضروری حاصل اولر
 اول نور یله اولکی نور دن روشن تر بر نور
 ملا حظ قلوب مصنف مختار بو مذهب در بر فایده
 دخی و آردر کرک بیان اولنه که تجلیه تابع قلبدر
 یه قلبه تابع تجلی بدر بعضی قنده تجلیه تابع
 قلبدر بعضی قنده قلب تابع تجلی مرد مشر
شیخ محی الدین العزیز قدس سره قاتنه مختار
 بو قولدر زیرا عارفلر و کماللر قلبنک مخصوص
 کیفیتی و قابلیت یو قدر اندن غیری نه نسیه
 صفارنه نسیه کور نور هر صورته که حق تجلی اده
 قلب اول صورته اولور بو کما فیض اقدس در لک

استعداد بغشلا محبوب بلر قلب بونک خلده فنجیه در
 بونرک تجلی لری قلبی نه تابع در بو که فیض مقدس
 در لک که قلب نه صورته تجلی ایدر متغیر دن
 شیه منقول در که حق تعالی قیامتده نه صورته
 تجلی ایدر که عارفلرانی بیه لرسجده قللر محبوبلر
 مادامکه کند و لک بلر و کی صورته تجلی
 اتمیه بلبلر بلکه انکار ایدر چنان که دلتندر فیض
 اقدس استعداد بغشلا فیض مقدس استعداد بسلر
شعر مکتب حق اجماع اولانجه خلقک احمدی
 خالقک محمودی اولانجه خلقک احمدی
 غایب اولش کو کلوکی حاضر قلبه کور بر دم نا
 اولاس شاهدهی حق جمله خلقک مشهدهی **شعر**
 بونک او زرنه در صومر مثال که دکن صومر
 اجر نقد جوق اجماعه اولقدر صومر بغی آرتر
 نقد که بولمق جوق اوله طلب جوق اولور **شعر**
 نیکی که استمسن بولمسن بود وستی بولمسن
 استمسن **شعر** بومونک صومر لری هر کز

قتل را بچگونگی او ضمنی **شعر** کو رجا کوهی
 کنز و نیز دوز کوه مسنه مشتاق او لوب **معا**
رازی رضی الله عنه سلطان العارفین **باینید**
 یازدیکه **شعر** اچون عشق شربت شویله مست اولم
 جوق بردخی جوعه اچ سرم الورم شکم یوق **الجواب**
ابا نیرید شویله جواب یازدیکه **شعر** اچون محبت
 جانغین بربرینک **شعر** اوستنه دو کندی هرگز شراب
 بنده اخی هرگز قنلرم **شعر** کرمی برکنده یونریک
 کن کورم طویوب الا کیر کو رسم درم
نشر مشایخدن بن عزیز رحمة الله علیه مشدکه
لین بین و بین رتی فرق الا انی تقدمت
بالعبودیة یعنی بنملا برهم آرا سنده فرق یوقدر
 الا بو در که بن اندن قلخله اگر تدم یعنی بن
 حال دلیله یوقلق استردم که بنم افقارم احتیام
 انک جو دنک کلید دلد مری سزدن مفهوم
 اولن اولد که استعلا ظهوری نوردن
 مقدمه بن عزیز دخی رحمة الله علیه بونی

مطلب

اولی

اشندی

اشدت جواب ویدی **من اعدا لا اول**
 ددی تمه و حدیث نبوی در علیه السلام
 سب و رواد اولد که عرب او یوز دوه آرا سنده
 بغلزدی سرایت ادر دردی حضرت رسالت
 صلی الله علیه و سلم بونی اشدی جوابنده
 بونی ددی **من اعدا لا اول** یعنی اول او یوز
 اولنه کیمدن سرایت ایندی ددی بیوردی
 بو مقامه شویله دمکدر که جودک کلید
 دلی اول نیدی یه سنک ذانک اول قنده
 ایندی که افتقار کو سترک **وعنده مفاتح**
الغیب یعنی حال بود در غیب کلیدی دل لری
 انک قاتند در پس معلوم اولدیکه استعداد
 صوغش مختار مصنف بونی در **شیخ حرقانی**
 چون بونی مقامه ارشدی فریاد ایندی که
انا اقل من رتبی من بستین یعنی بن بر بندن
 ایکی یلق انزین بونی سزوک بیان بودر که
 ییل اوچ درلودر **سرمد** ییلدر که مرتبه

احدیت در **ابد** یلدر که مرتبه و احدیت در
نرمان یلدر که اول عقل آخر مرتبه انسانند
احدیت و احدیت مرتبه لرند بن بر بدن
انزین دمکدر بعض نسخده باثنین در یعنی
اکه نسده مرتبه انزین دمکدر **بر می**
وجوب ذاتی و **بر سی** غنای مطلق **شیخ ابو**
طالب می **شیخ ابو الحسنه** ایتدی هو
خالق العدم کما هو خالق الوجود یعنی الله تعالی
نجه که وجودك خالق قدر عدمك دخی خالق قدر
بوسوز لر یکا مؤید در که استعداد مؤخر در
بعض مشایخ مراد که **شیخ محی الدین عربی**
رحمة الله علیه ایتدی که حکمة الله تعالی
شیله اقتضا ایتدیر که حقل دلکی هیچ افریده
نک استعداد خاصده اثر ایتدی بر حقیقت استعداد
بر حقیقت استعداد دخی میل اولمانه **مشله**
حق تعالی **دل** که استعداد کلبی بدل اول
والا انقلب حقایق اولور بلکه اراد نک اثری

شوند

شوند در که بر استعداد خاص بر محل خاص
تعیین بولدی مثلا ارادت شیله او لری که
مَلِكْ لِكْ استعداد دن ملک ویر دی ادملق
استعداد دن آدمه ویردی بوسوز که دقیق
سوز در کی فهم ایله ناکه ظاهر نه بقوب خاطر
شبهه کلیه بواشارت لک حاصل بود **کی**
حق تعالی عالم غیبه که اعیان ثابت در قولنک
ذاتنه بر استعداد دظاها یلدر که **کمنک** ^{مسئله} دتر
کمنک ویر **سبیل** دکل تاکه اول استعداد برله
وجود غیبی نک تجلی لرین قبول ایله چونکه
بو مقام حاصل اولدی پس بو تجلی واسطه
عالم شهادت بر استعداد دخی بوله بو استعداد
جزوی برله وجود شاهی و حاضری قبول قله
اندرضه بحسب احوال هر در هر لحظه بر استعداد
دخی حاصل اید اول **سبیل** بی نهایت تجلی لرین
اکا قبول اچله چونکه تجلی نه ایتدیر هر تجلی
بر علمه در پس **انوک** علمه دخی نهایت اولیه

لاجمہ ربّ نزدنی علما دیہ اصحاب برای بونلر
 بر طایفه در کہ سیر الہ اللہ تمام اتمشلسیر فی اللہ
 وصلت بولشدر رشویله صاندیلر کہ چون واصل
 اولدیلر غصہ حاصل اولدی مقصود و مرادک
 غایتہ اردلر والیہ ترجعون یعنی اندن یکا
 دو نکلرینہ قانع اولدلر هیہات هیہات
 های قندہ سن منازل طریق الوصول لا یقطع
 ابدال بدین یعنی یولنک منزللری کسلنر
 ابدال بدین در چون دی غلک اولارادن اولمادیکہ
 اندن سلوک نیجہ منقطع اوله یول نریہ ایروشر
 اکرد و نلن پر همان کدلن پر سائس کملدن
 نہ فاید اولور ابوالحسن نوری رحمۃ اللہ
 علیہ بویو لک بی نہایت وارلیغندن شویله خبر
 ویردیکہ شعر جالیننی انک کوردم دکل اول
 کورد و کمر کبی نہ یوندن کم کوردم انی صنورم
 کورد و کم کبی نشر اکرواصلر یتشد و کلری
 مقاملردن اعلا و اولی مقام طلب ایتکا باعث

اولازسہ

اولازسہ بوقدر کہ بولدیلا اکا قانع اولور لر ثم
 رد و ہم الی قصور ہم یعنی بونلری ینہ کشک
 لرینہ ایلر وک مقامنہ قلو لر لر دیمک اولدی
 خالین فیہالا یبعون عنہا حولا یعنی ابدال بدین
 آنہ قالو لر دراون سکن بحی المعیہ عاشقک
 علم اللہ دہ اولدغله کہ وجود غیبی درو خاز
 اولن لو غیلہ وجود عینی در بواکسک ارانہ
 آرام قلیشدی ہنوز عشوق یوزن کورممشدی
 چون کن خطاب نغسی انی عدم او یقوسنہ
 او یردی اول نغمہ عاشتمکدن اکاذوق و شوق
 حاصل اولدی اولدو قد و جد ظاہر اولوب
 وجود عینی بولدی اول نغمک ذوق باشہ
 صجردی عشق شوریدہ لغی کلدی شعر
 دندلدر بوسوز ہم بزدن او کدین کہ قولق اولو
 عاشق کوزدن او کدین نشر عشق انوک
 اوزرینہ مستولی اولدی ان المحب لمن یبتہ
 نرقار یعنی سوجی سود و کن زیارت ادجیدہ

معہ ۱۸

ترافسی نفسی که زیاده قلجی در او و سونلره
 سود و کن ظاهر و باطن ساکنان
 کیدرب حرکت رقصه کتوردی تا ابد لا بدی
 نه اول نغمه دو کنورنه اول رقص دو کنور
 نجه دو کنسون مطلوب حقیقی فامتناهی در
 بواراده عاشق نرمن می همین بون ایدر **شعر**
 آندن که کونر ماچدم کوردم رخکد نوری
 قولق که آند طوتدم سندن اشدن آوانر
پس عاشق دایم معنیده دایم رقص ایچند
 کر جکه ظاهرده ساکن کونورن کره وتری
الجمال تحسیرا جامدة و فی تمر مر السحاب
 یعنی طاعلی که کور رسن صانو رسن که ساکنند
 حال بودر که بولود کچر کچیه کچر منقول در
شیخ جنید دن رحمة الله علیه بر کون
 بر مجلسه حاضر مر ابو سعید حرانی سنه
 ایدزدی ابو الحسن نوری رقص او وردی
محمد دایم آیه قیصر دی **جنید** هیچ حرکت

اترزدی **محمد دایم جنید** ددی که نچون قرینلکه
 موافقت اترسین ددی جنید بوی اتری او قدی
 نیجه ساکن اولی بلسون که هنرزه بر کلدی
 هر کلمه بر اسودرها سمک بر دی وار هر دک
 بر سوزی وار هر سوز مجیدن بر اشمک وار
 خرق عادت آدم سوزین اشمکه دکلدی بلك
 خرق عادت جمادات سوزین اشمکه در
 اولیا نك مقام بومقام لرده در چنکه که جان
 قولاغله کو کچک اشدن سن ایدجی ایشدجی
 بر بلاد سن **السماع طیر یطیر من الحق الحق**
 یعنی بر قوشدر حقن حقا و چی منقولدر **جنید**
 بغدادی رحمة الله علیه **شبلی** رحمة الله علیه
 عیان اتری بر سر که بنانی خلوت خانه لرده
 سردا بلرده پنهان درین سنانی منبر لرده انکاره
 ایدرسن ددی **شبلی جواب** و یردی **انا قول**
وانا اسمع یعنی بن درین بن اشدین **وهل فی**
الدارین غیره ایکی جهاند بنم غیرم وار **سرد**

شعر هر تو تو که سا که مشکیه قرتقل بیلدر
 شول زلفك شانه سندن در که سنبل بیلدر بلبك
 نغمه لرین کیم اشیدر سا کو چون انی دکلادن او
 کلدن صنمه بیلدر کلدن **اون طقزنجی لمعه**
 عارفك **کو کلوكه** قیددن و یقین دن مطلق
 و منزله در عزت عظمت چتر لرینك قبه لری طوبی
 و غیب شهادت دکلری جمع اولجی پیردر بو
 کو کلک بر همت وارد که اکا حد و نهایت یوقدر
شعر اگر دکلر قدر حله هزار باده چکر هنوز
 همت اولدر که یینه باده چکر **نشر** لا جرم
 انك وسعت کی کلوی بر حد در که شول
 سنه که جمیع عالمه صغیر جمله عالم انك قبضه
 سنه هم کو کلای بچنده صیغار **ما وسعنی ارضی**
ولا سمائی و لکن وسعنی قلب عبد المؤمن
 یعنی پیر لرم کو کلرم بنی صغیردی و لکن مؤمن
 قولك کو کلنه صغیر فردانیت سرایرد سن
 وحدانیت یاز سنه طوطا سلطنت بارگاهن

لمعه ۱۹

دور

دوز را شلرین الروطوتار حل عقد قبض بسط
 تلوین تمکین انده ظاهر اولور **فاذا قبض الخفی**
ما برز و اذا بسط اعاد ما اخفی یعنی چمن قبض
 اتشه اشکاره ایکن کز لر چمن بسط اتشه کز لر
 کئن اشکاره ایدر **شعر** رب که حسنه
 صغیر عالمه بودر عجب عاشق کو کلک نیجی
 صیغر خانمانی **سلطان العارفين ابا یزید**
 رحمة الله علیه کند و کو کلای کی کلو کند
 شیله خبر و یردیکه عرش صد بار عرش صد هزار
 نیجه عرش دخی شوکه انك بچنده در اگر عارفك
 کو کلنك بر کو شسته کیروب چقرسه عارفك
 اندن خبری اولیه **جنید رحمة الله علیه** ایدر
 بوخی اشیدر و ب ددی نیجه خبر او لکه **المحدث**
اذا قرین باله قدیم لم یبق له اثر یغی حادث
 تچنکه قدیمه مقارن اوله انك اثر قلن چون
 با یزید بو که نظر اتدیکه حادثن افر قالمز پس
 دیدیکه **سبحانی ما اعظم شانی** مثلاً بر کشی

بوزدن بر پردق دوزدی صوطی لدردی جوب
 انك اوزرینه کنش طغدی اول کنش اول دین
 صولدی بر دقن اثر قالمدی پس ددی
لیس فی الدار غیر کم دیار یعنی تچنکه شخص
 یقین اوله اکلکی ارادن کیده همان برلك اولور
 اول بواولماز **شعر** اوجی اولهم اولهم
 دانه اول هم حریف ساقی و پیمانه اول
 عجب در عجب اشد که ایدر **و سغنی قلب عیدی**
والقلب بین اصبعین من اصابع الرحمن یقلها
کیف یشاء یعنی حال بود که کوکل رحمن
 بر مقلری ارا سنده در اول کوکله کوکل انك
 قبضه سنده مکر تر جان دله بویله بیان ایدر
شعر کرچه زلفنده طغدی بیر کوکل لیک قیغلو گوکم
 ایچیدر نابلا سن لطافتدن انك که سکا
 بندر لفتك اوجدر هر سنه کند و کند و در
 کند و دن غیری کندیه سنه صغیر بر لك بر
 غیری سنه ده قرار طماز فردانیت حق کوکل

وحدانیتک غیری نسند ارام اتمز بور فرلردن
 کوکل حقیقتی معلوم اولر که ندر اگاه کنش هم
 ادر بر صاحب دل مناجاتند شویله خبر و دیکه
 بی بیت لرانی بیان ایدر **شعر** لک سن ددم
 بواولولغله ددی کیر و کند و زمک یا لکوز
 بنم عشق عاشق معشوق حال هم اینه هم کورنده
 یونر **یکر بنجی لعه** عشق بایلغی و سلطانلغی
 معشوقه و پردی خورلغی محتاجلغی عاشقه و پردی
 عاشق خورلغی ذلت عشقون چکنر **زیر اوج**
 اولور که معشوق قول اولور ذلت چکمک متصور
 اولماز بلکه معشوقدن همان نازله استغنا ذلت
 که اولور عشقون اولور علی کال حال بایلق معشوق
 صفتدر احتیاج و فقر عاشق صفتدر **پس** عشق
 شیله فقیر اوله که ینه کر کسه محتاج اولور هیچ
 سنه اکا محتاج اولور اما بوکده در ز فقر
 جمیع سنیه محتاج در انو کیچون که عاشق نظر
 حقیقتده حقیقت اشیاید هر نیکم نظر ایدر اول

حقیقت کو هر که مقصود اصلیدر لاجرم اول
سبيله جميع نسيه محتاج اولور که مقصود بودن
اندن کرد که **محتاج الى كل شيء ولا يحتاج**
اليه شيء یعنی فقیر بالذات محتاج اولور
لق در بلا یقین هر نیه کرسه اما بوجه
هیچ نسیه فقر محتاج دکل در هر اولور که فقرحت
تجریده قطع علایق ظاهری قلشد و حالت
تفریتده رفع عوایق باطنی قلشد کند و ی
یوغ ایلشد و اریق خلعتن او زهرندن بر قلشد
هرنگه و اریقدر یا و اریغه تا بعدر که انوک
قاتنه امانندی **ان تؤدوا الامانات الى اهلها**
یعنی امانتی اهلنه اسنه اصم لک حکمیه
اسنه اصم لشد و باشتی یو قلوب خرقسده
چکشدر **وهو الان مع الله كما هو في الازل**
یعنی شمدي اول الله ایله در نجه سنه اولور
یدی مقامنه ایرمشدر بونک کی حالده
هیچ نسیه اکا محتاج دکل **زیرا یوغ اولور**

یوغه نسیه محتاج اولور اما فوده بر مقام وارد
که هیچ نسیه به محتاج دکلدر چنانکه فودن
منقولدر **الفقیر لا يحتاج الى الله** زیرا احتیاج حقه
موجود در چون فقیر یو قلوب دکنزه طلده
حاجتنه اردی آریق احتیاج قلدی فقر تمام اول
دیگر **وانتم الفقر فهو الله والله سبحانه وتعالى**
هیچ حالده هیچ نسیه محتاج اولور **شعر**
پیچ اولور سن ایکی اولور بر لکک هب اولور
هیچ ایر بکک کند و کی فقیر ایکی در لوی اولور
بر فقیر در که منزلی مرتبی **لا يحتاج الى الله**
در بر فقیر در که منزلی مرتبی **محتاج الى كل شيء**
در زیل مرتبه اول کی اعلا در وهد اولور
ولا يحتاج اليه شيء زیرا مرتبه و ثانیه فقیر
مطلوبی برده اردن بولشد مرتبه و فقیر اولور
اولادی بولدی بولادی خلوت خانسده یبر
در مشدر اول شول **شیخ جنید** رحمة الله علیه
دید و کی کبید **الفقیر لا یفتقر الى نفسه والی غیره**

بوحال فقیر کند وجود نزن طردی کند وی
یعنی ایستد مرا که کند و کوزیله کند و جمالته نظر آید
کندک او لما مقلی ظلت عکسی کند و نظریه
کلور کند وی کور که **الفقر سواد الوجه فی**
الدائرین یعنی فقیر لوق ایکی جهاند یوز قرانی در
پرد سی کند و نک یوزینه طلت در نه کند وی
وجود سرایند نور کور که اول نور له یوزی آق اول
و نه یوقلق سرایند ظهور یوزور که یوزی قوغند
خوص بوله **فای** **ده** ظلت سواد مشایخ
قاتند عدمین عبارتند منکم قرآن و حدیث
کلمتدر یجز جهنم من الظلمات الی النور
وهو الله الذی خلق اظلم فی الظلمه ثم رشح علیهم
من نور الهدی و کشی اول وقت مقام فقر ارشد که
ایکی عالم کند وی یوق ایلبه هیچ اندر هیچ اوله
پس بومقام کلر که **کاد الفقیران یكون**
کفر یعنی یقین اولور که فقر کفر اوله زیرانقر
اندن عیاندر که اول هیچ نسیه مالک اولیه

کندو

کندو وجود مجازی سندن جقه صرف وجود
حقیقی قاله به **سبحانی ما اعظم شأنی دیه**
انا الحق دیه بومقام کفر یقین در ظاهر نه یقین
کفر کور اهل سرقا تندر ایمان کاد در بودر کاد
الفقر ان یكون کفراً الفقر فخری والفقر سواد
الوجه فی الدائرین بواج حدیثدر بئیرک راستند
تلفیق بویانندن اکلا نور فهم ادن ادر مشایخ
مذهبن سواد اعظم اولدر که سواد فقر کیه
توانکه نکر غالباً غایت یقین فقر غایت اراقدر
درویش غالباً غایت اراقدر غایت یقین **در شعر**
دوستق بریلی چو نکیم **عجبی کو کلدن تو برر تجرب**
فقاوستنه بسلا و تربیت ویرر بلور مسن که
ندرایدر بر توانکر بر درویش کسی قصد عالم عشق
اتسلر درویش اندر بر یا نمنش اکی اولسه
توانکر اندر بر یا نمنش کسی اولسه عشق عالمند
بیل آسه توانکر اندر کی جراق سیور درویش
اندر کی اکی یئار شوندر قیاس ایت که حالند

حديث قدسيده كلشدر كه **انا عند من كسرت قلوبكم**
 لاجل بونك حكيكه **مصراع نيم** بوميد آندن صنقلو رلور
 طوب **يكسري بن نجي المعنه** عاشق دلر كه
 بي غرض دوستله صحبت ايدو كندو لو كين
 ارادن كُتو اشني دوست مراد نجه كچور
 طلبين ترك ايدو كه كندو طلبي كنديه سدو
زيرا هر مطلوب كه عاشق طلبندن صدمه بوله
 كندو حوصلسي مقل رنجه اما شول مراد كه جذبه
 و يا وجدانه اوله لايق **كمال الوهيت** اولور
 طلب ايكي درلودر **برسي** الله الله ايله استمكدر
 بونده توحيد ذات اسماء و صفات اندن حاصل
 اولور البته **كنجسي** الله الله دن غيريله استمكدر
 بونده انجليين توحيد ذات اسماء و افعال صفات
 حاصل اولور **زيرا** الله طلب اتمك لك شول وقت
 درست اولور كه انوك توحيدنك طلبين افعال الله
 دن بر فعليله مادامكه انك ملكنده كندو دن
 غيري بر فاعل دخی بولر نجه مذهب معتبرله در

المعنه
 ٢١

توحيد تمام حقيقي تچن حاصل اولور الحاصل اولور
 كندو طلبين مرادين ترك ايتك كرك ناكه
 مراد مقصود بتمامه حاصل اوله هر نكده عالمده
 واقع اوله كندو مرادن صانه كندو مراديه
 حاصل اولدي بيله دُكلنه شادمان اوله
شعر تاكه ترك اتميت نفستك مرادن يوز كز
 بوليه مكرن مراديني قنده بكرن اكر واقع اولان
 ايش شرعا نامرضي يسه ان دفع نفتر كه جهد
 واردر ايدو كرجه كم مراد الله در اما نامرضي اني
 دخي تمكه جهدايد بومسئله كلامدر بونك
 تحقيق انده اولور طالب لرا نده طلب ادر لر بلدر
 اكر محب مكاشف اولور يسه كه هر صورته دست
 يوزن عيان كور ايله كركدر كه نامرضي اشني
 كور بچك اكر چه انك يوزن كور اكر رضا
 و يرميه **زيرا** انك يوزي نامرضي ده راضي دكل
 لك برله كور نور **ولا يرضي لعباده الكفر** محب
 كور حق حقله كور رنجكم **كنت سمعه وبصر**

عالم بحکم ما رأيت شيئاً إلا ورأيت الله فيه
 هب حق کور لا جرم حق برله حق او زرينه
 حق همچون منکرانه انکارايد حق او زرينه
 نجه قايم او لور **زیرا** هر سنه که شرعا حرام در
 آنه حق یوزی حرام مغله کورینوراندن اجتناب
 ایتماک کرک اکا طبعاً هیچ رغبت ایتماک کرک
 در اندن قاجوب اکا قصد ایتماک کرک در
 بوسوز دقیق سوز درکی فهم ایتماک کرک در **نبهنا**
الله من نومت الغافلین وایقضا من سنه
الجاهلین بونده بر شبهه وارد کرک عارفه زحمت
 ویرر اولدر که چون عاشق آنک تجلیس محکوم در
 تجلی خود جمیع سنیه شاملدر عاشق تجلی
 نظر ندن نجه کیدرسون یا تجلیه مخالف نجه
 ایش ایتسون جواب شیلدر که تجلی ایکی و در
 تجلی ذاتدر تجلی اسما و صفاتدر تجلی ذاتدر
 ذاتک سطوة قوتندن انی دفع ایدن فر بونسندر
 آنه صغیر تجلی اسما و صفات دفع اولور بوسویه

مطلوبه وقت

که

که تجلی لطف برله اولور تجلی قهر دفع اولور هر که
 نا مشروع نامرضی در نشان قهر جلالدر هر که
 مشروع مرضیدر نشان لطف جلالدر بومقام
اعوذ برضاک من سخطک سنک رضا کله
 سنک سخطک دن سکا صغورین دیه اکر
 دفع اولور سه استعاده فایده قلندر مقام تجلی
 ذاتدر **اعوذ بک منك** دیه یغی سکا سندن
 صغورین دیه ذاتدر غیر سنیه دفع اولور
 اولماز ذات بر حکم تبدیل تغیر اولماز براسما
 وصفات جوق حکم جوق تبدیل تغیر اولور
شعر سندن سکا قاجو بن بکا دکله
 نیلیم کیمک قتیته وارین قصه می کیمه
 سویلیم **یکری کنی لعه** عاشق شوق شرط اولور
 نی که دوست دوته دوست عاشق انی دوست
 دوته کرحی که معشوقک دل کی هب اراق
 فراقی دخی اولور سه غالب بودر که محبوب
 عاشقک دایم فراق **الغین** استر تکه عاشق

الحجه

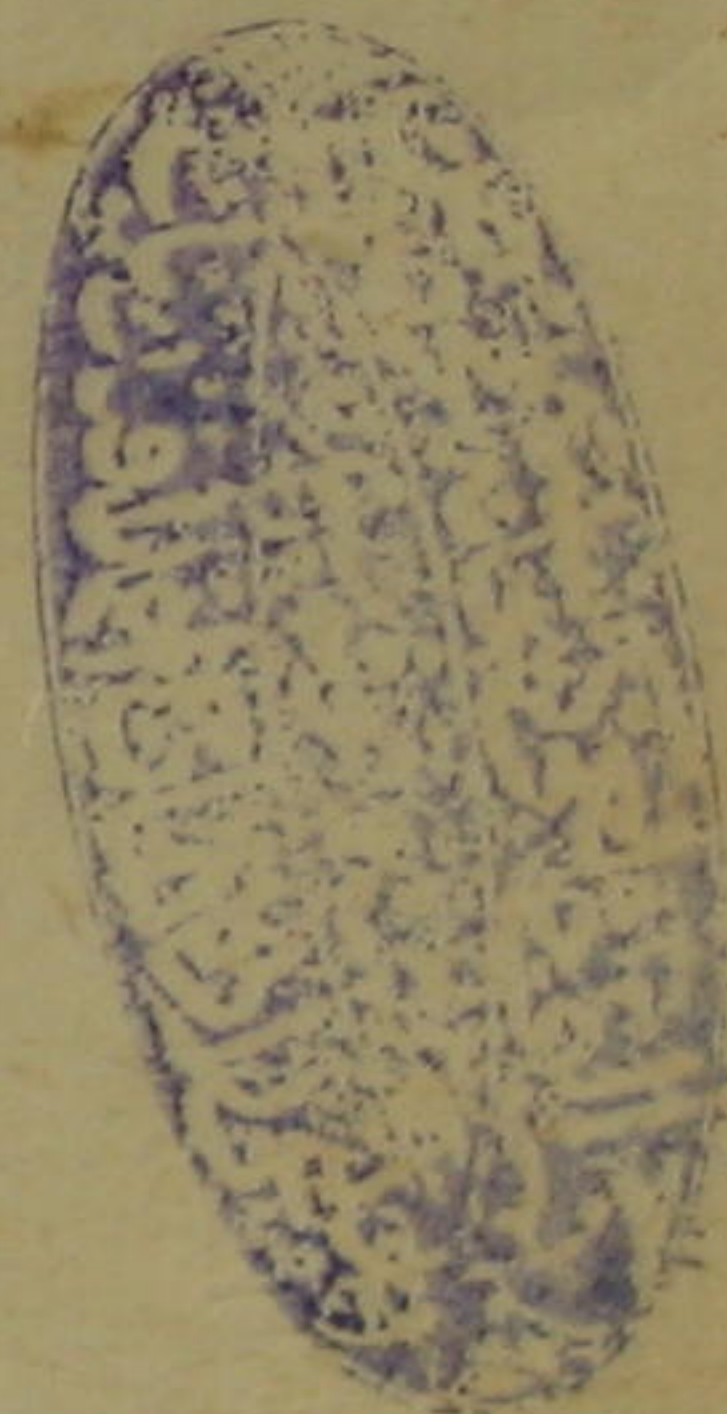

معتوق جفا سندن قچه عشق پناهنه صغنه
النار سوط يسوق اهل الله الى الله یعنی عشق
اودی بر تجمده اهل الله الله سوره نفس و جانیه
ویر انك حكمة مطيع و منقاد اوله بوبيك
معنی **شعر** وصلنی ديلم انك اوله هجرانم دلم
ترك ادا رمديلم ديلم انيكه دلم **نشر**
کنز و یه عین ادرنه اما عین فراق دوست طویه
بلکه اول جهندن دوست طوته که محبوبك
محبوبدر معشوقك سود و کی ديلد و کیدر **وکل**
ما یفعل المحبوب بحبوب مسکین عاشق نجبه
ایتسون بوندن ارتوق که ديه **شعر**
وله وصله دورش دیله فرقه که بن فارغم بکا
بو عشق یتر **نشر** بلکه که کدر عاشق
فراق وصالدن يك سوء اراقلنی یقینلندن ارق
خوش کمره هجران وصالدن ارتوق اصلو بیله
چون بلکه که دوست انی سورا اراقلنی یقین لادن
دخی یقین لبق بیله **نشر** یقین لادن وصلت درکنده

مرادیه صفتلنور اراقده فراقن محبوب صفتیله
صفتلنور **شعر** هجرانکه دلیه انی محبوب
وصلندن ایوکه اوله مطلوب **شعر**
وصالده اولورم بن نفسمه قول ولی هجرانده
مولا یمدخل و ند حبیبومه در شمعکدن بکا
که حالمه دریشوب اورنم بند **نشر** اگر
محب شول حد حشیتدن اولورسه که محبوب انك
صفت اوله مقام قرب نوافله ایشمش اوله
اراقلنی فراق دوست دوتارسه محبوب محبوبله
دوست دوتمش اولور بو مقام اراقلق صنور
بونده نهایت مقام وصلده اما بو که هر کشینك
فهم ایرمز بلکه اراقلنی موجب اولان عاشقك
صفتلنور انوك صفتلری معشوقك عین در پس
اعوذ بك منك ديه نا کوراسن حال نجبه اولور
شعر اتاکی یوقله دوتم الویله الینی کورم
یکنده انك پس ایتدیکه **لا احصی ثناء**
عليك انت كما اثنت على نفسك

ناله بومقامه ایه سن **یکری اوچنی لمعه**
عشق که تجلی جلال ذاتی را اندک عاشقه دهشت
سکران حاصل اولر او تن در چون ککله
دشاهز کم کو کله وارهب یقار تا حدی
معشوق صورتی دخی کو کلدن بله یقر محو ایدر
کدر عاشق لق معشوق لق ادن بونک بونلغین
انک آنلغین کیده ریزین معشوقدن دونک
کندویه مشغول اولر اولر جهتدن که معشوقدر
اکاهیج التفات اتمز مکر مجنون شورش اچنده
ایدی لیلی کلدی دیشلد مشکه بن خود لیلی
اولشم باشن یقاسندن ایچر و جکش لیلی قاتنه
کلش ایتش که **شعر** باشوکی قالدر که
محبوبک بنم باق آخر باکا که کیمه بکزم
بس مجنون جواب ویرمش **الیک عنی فان**
حبک شغلنی عنک یعنی بندن اراغ اولکه
سنک سوکک بنی سندن فارغ ایتمشدر
شعر او اولدیکه دینار کله شاد اولدم

عشقکله بر فاکدن ازاد اولدم دعای حضرت
رسالت صلی الله علیه وسلم بومقامدن شویله
خبر ویردیکه **اللهم اجعل حبک احب الی**
من سعی وبصری یعنی ای الله منک سوکلی
بکابنم کونمزدن قلا غمدن کی سوکلو رک
قید یعنی شویله دمکدر که ای اولکم بنم کورنم
اشیدنم سنسن **شعر** دیلرم عشقو که بنی شویله
مشغول ایدر سن کم سنکله اولیم هم یاد عشقک
سنک اگر همتک یجه ایدر سیک **فسیم** یعنی اندر
اتدی نظرت بونده یلسک دو نارسک اشارت سکا
گسترر که محبوب عشقک نیجه مغلوب اولور یعنی
معشوق عشق عاشق شویله مستغرق اولور که عشق
حالتیه هیچ بقدر **فهم من فهم عرف من عرف**
یعنی کلایین اکلدی **ومن لم یذق لم یعرف**
یعنی هر کیم طعمدی بلدی بور من زلرک قامسنک
شرحی اولدر که عشق باشن عاشق لق یقاسندن
چیقاره آنر نکر معشوق اتکنه صالنه چون

عاشق معشوق اكلك نشانك هر بری دخی برین
 یزد و ندر اندنصکرا اكلك طون هر بری
 باشندن جقم بری برنك رنكنه کیم لر بوار القده
 مرف برلك حاصل اوله **شعر** دو کلی رنك
 که کورینور جوق رنك خم وحدت قلم قویك رنك
یکری در دخی لعه عاشقك جست جوی
 طلب معشوقا طلبك نشان گستر جدر هر صفت
 که عاشق انوكله متصف اوله حیا شوق فرج
 کب معشوقك صفتلر یدر بلکه هر صفت که عاشق
 انوكله یار دلمشدر معشوقك اصالتله صفتلر یدر
 زیر عاشقك وجودی وجود مجاز یدر وجود
 حقیقتك بر تو فر عدر صفتلری دخی انك صفتلر یدر
 فری بر تو یدر هر صفت که عاشق انوكله صفتلر یدر
 عاشق قاتند اماندر عاشقك انده اورقا قلخ یوقدر
زیرا اورقا قلخ یوقا دلالت ایدر که ایکی
 ذات اوله بشلو باشنه بری برنه مباین اهل شای
 گزنده وجود همان ذات بر در اول ذاتن غیر وجود

لعه
 ۲۹

یوق

یوق غیر وجود اولماز **شعر** سنه اگر یوز اولور
 کر بیک یوز بیک مجموع بر درر جو حقیقتله با قسن پس
 جمیع صفات معشوقك صفتی اولور عاشق كند
 کندودن هیچ صفت وجود اولماز **زیرا** عد مدرا
 وجودله صفتلر اما محبوب کرم یونندن تترالدب
 نتم حدیث قد سید کلمشدر **من تقرب**
الیّ بضر تقرب الیه بذراع یعنی کیم که بکا
 بر قرش یقین اوله بن اكا برار شون یقین اولرین
 عاشقك اونه تجلی ایدر قدم بصرسه عاشقك ایدر
 جمال نوریه منور قیلور سا عاشقه کندو صورت
 طون کید هر سه مشرق ایدر سه کندوی عاشق
 طونندن کندویه جلوه و هر سه عاشق انك
 صفتله صفتلر اما غلط ادوب بویه صخه که لباس
 عاشق کدر بلکه عاشق ده امانت اولمشدی
 امانت کنه اسنه کلدی **شیخ الاسلام عبید**
الله انصاری شیله بیور مشدر که الله تعالی
 دلکه صفتلرین ظهور مکتور عالم بر تری

دلده کندوی ظهور کتور ادم یار تری **زیر** اگر
 جمیع عالم اولوب ادم اولماز سه مظهر ذات اسما
 وصفات علی الوجه الاتم والا کمل حاصل اولماز
 واکر انسان اولوب جمیع عالم اولماز سه مظهر ذات
 و اسما و صفات علی الوجه الاتم والا کمل حاصل
 اولور بوندن بلکه سن مظهر سن اما کندو که
 تقصیرات ایدر سن **یکری بشنجی لعه**
 عاشق دل که دوست جمالین عین الیقین له کور
 بود لکه عمری سر کشته و حیران قلمش دی
 ناکاه سرقلا غنه بوا فار کلدیکه **شعر**
 اول بیکار که خضر بولدی آب حیات وارد اول یو
 لوکده سینک اور تولودر قات قات چون عین
 الیقین بر له کندویه نظر ایلدی کندو کندو لکی
 حجاب کتدی دوست کنه بولدی اندن دخی پیکر
 نظر ایلدی کندوی بلدی که انک عینی ایش
 ایرلق یوغش **شعر** ای دوست سنی هر برده
 بن جوق در لوا ایدم طلب قلم هیچ صور مادم

لعه
۵۰

سندن

سندن خبر ترک و عیب سسکه کوردوم بنی کم
 سن خود بن اولمش سن همان بن نجلشدن صور تک
 حیرته قلم کی عجب بونظر هر کور یجیده واردر
هر چنکه حق نظر له بقه بیله آیر لیق کور مر
 ظاهر نظر له بق آیرلق کورر الا بق قدر واردر که
 بلز که نه کورر هر ذره که اودن چقه صحرا یه و به البته
 کنش کورر اما بلز که نه کورر عجب اشد عاشق عین
 الیقین بر له معشوق جمالین کورر **زیر** احدیت تجرد
 دن غیر حقیقته سنه یو قدر هب کورن اولد
 اما فرق ادمر بلز که نه کورر لاجرم لذت بولماز **زیر**
 لذت اول کسنه بولور که حق الیقین بر له بلکه
 نه کورر نه سویل نه سنیله کورر یعنی نکم کورر
 حقله کورر حقیقون کورر **ولکن لیطمئن قلبی**
 یعنی ناکم کو کلم مطمئن اوله ددو کی بوکا اشارت
 اوله بونجلین یقین که علم الیقین عین الیقین منضم
 اوله نتیجی حق الیقین اولور **زیر** کو کمل دلنسی
 نفس ساکن اولسی حق الیقین اولیجیه حاصل اولما

از سهل شتریدن رحمة الله عليه به صور دل که
 یقین ندر جواب و یردیکه **اليقين هو الله** بر سنگ
واعبد ربك حتى ياتيك اليقين برله عمل ادوب
 عمر که عبادت صرف ایدر سک سکا دخی یقین
 حاصل اوله **شعر** بویو آده باشکی کجی ترک قلان
 اولاسن هم یقین کم اول اولاسن **یکرمی التبی**
لعه عاشق چون دل که معشوقن کزده
 آنک جاری اولد که هر حالده هر نظرد کاه
 ظاهر کزله کاه باطن کوزیله معشوقی کوزد جی
 اولا آکا بوز طوبانی کز تملک خالی اولیه
زیرا معشوق هر عالمده کز عالم معانی کز
 عالم ارواح کز عالم مثال کز عالم شاهی
 کز عالم صور و ابر هر صورتی یزی و آرد برین
 سر هر نیه که عاشق نظر اید معشوقه نظر ایش
 اولور نجکه هر نینک باطنی نوکله در ظاهر
 دخی آنکله معشوق ظاهر و باطن هر نیتک وجود وار
هو الظاهر والباطن حکمله آنک بره تویدر

لعه
 ۲۶

هیچ نسنه کوزنم آلا که آندن مقدم اول کور نور
ما رأيت شيئا الا ورأيت الله شيئا الا ورأيت
الله قبله به خود اندک صکره اول کور
الا ورأيت الله فيه به انوکله کور نور الا
ورأيت الله معه بواراده عاشق کجی تنز که
 خلوت خاندن عزت اختیار اید **زیرا** چونکه
 معشوق جمیع نسنک عینی اولدی بر مقامدن
 بر نسخ بر نسنه دن اختیار ایتز که تاکه آند
 عزت ایدر نجده عزت اتون که غایت اولد
 کندونک یوقلغی خاندن خلقک اسما
 وصفتر ندر عزت ایدر لیکن بو غلند
 صکره چون بونی بلور که بونک ناظر لغی
 معشوقک منظور لغله در و معشوقک معشوق
 مرتبه سنک عاشقک عاشق لغی مرتبه سنه بعلق
 کونسی و آرد در ایله اولیجق عزت نجده آده بلسون
زیرا نجکه عاشقک وجود معشوق سبب
 برله در معشوقک دخی ظهوری عاشق سبب برله

نتكمن منقولدر الربوبية بغير العبودية محال
 اول آنسراو لمز پس بو وقت عاشق مرتبی
 حساب به کلوراکلور معشوقك منظر لغنه قابل
 اولوراکر قابل اولماز سه معشوق بنهان قلو را
 اشکار اولماز ان **الربوبية سر** الوظهر لبطلت
الربوبية یعنی ربوبیتك سر و اردرا کر زایل
 اولور سه ربوبیت باطل اولور بوند ظاهر زاله معنه
 در بر نسنه نك **سر** اصطلاحه عبارتدر بر کنز
 لطیفدن ربوبیتك اعیان ثابت در که اندن مخفی
 هیچ ظاهر اولماز اگر زایل اولور سه ربوبیت
 باطل اولور بو سر که عین ثابت در زایل اولور
 پس ربوبیت دخی زایل اولور **سر** عین موجو
 وجودی کند سر بلدر عین موجود خا رجده
 وجود دایم پس ربوبیت وجودی دایم نجکر معشوق
 حسن ملاحظتی بر کمالدر فارغ آنرا در کسیه
 احتیاج نمونه یوق کمال هیچ زایل اولور **مصراع**
 بو تدر نه زبان اولسون چون طایچی یوقدر

نشر اما که معشوقلق جهندن عاشقك نظار لغین
 بولر ازاد لوق طرفیندن معتدراو لور نریا هر قدر که
 نسنه اوله حریت کیدر **شعر** راست اولماز
 عشقندن ازاد اولغوك اولقانی قول اولدم ترك
 قلده بریکاطر مقلع حریت مطلق غای مطلق
 مقامند بولور والا معشوق لوقیز له نجکه معشوقك
 کر شمه و نازی عاشقك حجر نیازن بولور همان
 انجلین عاشقك طلب نیاز معشوقك کر شمه نازین
 بولور بوایش بر بر نسو نراست کلز بوا سراده عاشقك
 صفقری بوی ایدر **شعر** کمالندیم شاد لیفک
 لیک تمامی دکال آسنو کله بلور مسن نه
 ددی نه اشتدی آیدر تکرار ایدر **شعر**
 تشریف دست سلطان چوکان اورر ولیکن
 میدان کنند طوبی چوکان نه ایشه یارر
شعر هیچ غلط دیمدر اند عاشق و معشوق
 اول کرچه بن عشقندن انك بو جهانده کلشم
 بن کلشم کیم بندن نه کلور نه صا سن سنکه

کل یوزینه اینه نزلنه شانہ اولشم **یکری**
یدنجی لعه عاشق تجلی ذات مشاهد سے
 مقام طلب اندکی فنا چوندی ریاضتیں مجاہدہ
 برلہ وجود ن عدم انوکی چون کلو رکہ حالہ مکہ
 مرتبہ اعیان ثابتہ درد و کانہ لک و حشتک
 خلاص بولب راحت واسودہ او لیشدی ہم شاهد
 ہم مشہود اولمشدی **شعر** اول جہت تذکرہ
 شاهد مشہود کند و قاتندہ بولمشدی وجود
 چون وجود کلدی کند و وجودی کند و کوزینہ
 پردہ اولدی شہود دن محرمہ قالدی کر چیکہ
 انک بصری کنت **سمعه و بصر** حکمہ معشوق
 عیندہ اما انک انلغی بوبصرک پردہ سیدرکہ
انت الخامة على شمسك فاعرف حقيقة نفسك
 یعنی سنک وجود مجازک سنک حقیقتک کو نشہ
 بولتدہ نفسک حقیقتی بلکل اول مقامہ ایر مکہ
 جہاد یکل تاکہ محرمہ قلبیاسن اگر سنک سنلک
 پردہ لری کوزک او گندن کشف اولوب کیدرہ

معشوق معشوقی کو ہر اراہ سنلک یوق پس ہر
 قلاغنہ بوسر آوازہ سی کلو رکہ **شعر**
 بلوردی ساکہ بن سرکیم سکا کیز لویدی چوقدن
 دخی ایلدیدی شول صبح کہ قرا کو لوق سندہ مجابی
 کو کلکک سنسن انک سزینہ ایر مکہ اکبر
 اولماسدی سنلک اورما نزی مہر آندہ **شعر**
 کو نکلی ایشید بان بلدم سنک کچہ بیلادم بلدم
 شیلہ صندم بن بنی کیم بن بنم بن ہر اولمشدہ
 سنک بلدم بواردہ عاشقک دعاسی ہین بودرکہ
اللهم اجعلنی نوراً یعنی ای بنم اللہم بنی نور
 قل بنی شہود مقامند طوت بنم انا نیتہ بندن کدر
 تاکوہ مکہ بن سنن نا اول وقت دیم **من رانی**
نقد رأی الحق یعنی ہر کیم بنی کوردی حقیقت حق
 کوردی سن ددک **من يطع الرسول فقد اطاع الله**
 یعنی ہر کیم کہ رسولہ مطیع اولدی حقیقت اللہ
 مطیع اولدی اکبر بن بن اولوب بنلک کہ قالب
 سنی کور فرسم لاجرم بونی درین کہ **نورانی اراہ**

یعنی بنم معشوقم نور در نیجه کورین بنم وجود مجازم
 بکا حجاب او بشد **مصراع** قنقی کونر کویه کیر پیر در
 اول **وما قدر الله حق قدره** یعنی الله حق
 بلك لکله بلد لر زیر هر بری بر صورتله تصور اولر
 تصور لری هب باطل ماد امله فنا بو ملیر بلك اولر
یکری سکنر نی لعله معشوق چون دلر که
 عاشقی غایت جذبه لرله کند و به چکه نکر
 دلتدر **جذبه من جذبات الحق توازی عمل**
الثقلین یعنی حق جذبه لرندن بر جذبه ایکی
 عالمه علمنه برابر اول هر طونکه عاشق عالمده
 انی کیمشدر اول طونی چکر چقر و هر نصیب
 عالمده اکا اول وقت حاصل اولیشدی انی محو
 ایدر کیدر بو مقام تجلیه در اندر صکره کند
 صفتری خلعتلرین اکا بدل اکا لایق خلعت
 کیدر بو مقام تجلیه در اندن صکره جمیع آدلرین
 اکا وقوی ویر اول آدلر یله ملاحظه ایدر
 عاشق کند و کند و یکدن فانی اولور عین معشوق

لعله
 ۲۸

اولر

اولر معشوقک یرینه دکله **فایده**
 بلك که قرحق صفتله صفتلر فنا بو لیجه فانی
 حقیقی **د دکلری** بو دکله که سالک عینی
 مطلقا فانی اوله بلكه مراد سالکدن خلقت جهتی
 فانی اولمقدر فنا حاصل اولمفک سبی خلقت منقطع
 اولب حقه توجه تام ایتکدر توجه تام حاصل
 محبت ذاتی که سالکک ذاتند مخفیدر حاصل
 اولیجه محبت ذاتی حاصل اولر سالک محبت مخالف
 فنلردن اختیار ایدر کچمینجه بونسنه عبارتدر
 تقوید نکه سالکک زاد آنقدر محبتک حقیقتنه
 رابطه دریه جذبه در فقدر معشوق عاشق کند
 چکه عاشقک صفتلرندن بر صفت کیدر اناک بدل
 اکا لایق کند و صفتلرندن بر صفت ویرر تا
 شوکه دکن که اتحاد حاصل اوله اتحاد د مک
 محققدر مذهبجه بو دکله که ایکی شخصک وجود ظاهر
 مختلفدر بچیشترین متحد اوله لر که ایکی بر شخص اوله
 بو طایفه باطل و هم ایتلر بلك مراد اتحاد دن

اولد که کثرت قید لری اضافت احکام مرتبه لری که
طاری اتمشدر کدره ب بریکه کمر مکرر چونکه
بوا اتحاد حاصل اوله سالک یا بوعمر که موقوف
المواقف موقوف ظاهر یا خود تکمیل ناقص لرا چون
کنه اولکی عالمه دونه **واصل اوج درلودر بری**
اولد که هلاک اولور ابدال بدین رجوع اتمز
اکا اقتدا اتمک اولن **زیریل** کندوسی نه خبری
غیر نیلسون **بررسی** دخی بودر که رجوع ایدر
سیر مقاما چون کند و نفس تکمیل ایدر بو که
دخی اقتدا اتمک اولن **بررسی** دخی بودر که الله
اذ نیله رجوع ایدر تکمیل ناقص لرجون مرشد
حقیقه بودر اقتدا اتمک کرک تنک منقول
الشیخ فی قومه کالنبي فی ائمه یعنی شیخ
قومی ایچنده پیغامبر کبیر امت ایچنده
مصنف رحمة الله بولعالمده جوق اسرار اشارت
اتمشر اما بولعده شو که مطابق ظاهر شرع
سکایان اتدی باقی لعانک رهوز لرین دخی

اولد که بوندن خط و آربو کائلیق ایدر اولد که بوندن
خط یوق کند و خیالات باطله لر یله مالا یعنی لر
سویلر بوندن اسرار جوق بو مختصره انجق سویلر
دکرسنکه محفوظ اولاسن بر مرشد طلب اتد که
حاله مطلع اوله سن **والا من لم یکن له**
شیخ فالشیطان شیخه قبلندن اولور سن
چون مرشد سالک که حقیقی درکنه دونه کند
عالمته رجعت ایدر اول عالمک صفات ربانیه
رنگنی آند کیدر مشدی آنو کیله بله
کله عاشق چون طوبه بقیه کندوی بر رنگه
دخی کوره کند و دیر قسی قوق قوقلیه کند
تمام انی بوله ایدر **انا من اهو و من اهو**
انا یعنی بن اولن که سورین بنی هرنیه که بقیه
دوست یوزین کوره پس معلوم ایدر که **کل**
شیء هالک الا وجهه یعنی هر نسنه هلاک
اولجیدر الا ذات وجه هلاک اولمرد مملک
وجه ندر بوندنر که بعضی شویله توجه اتد که

و جهك ضميرى لنته شىء راجعده زيل هر نسنه صحت
يونندن اعيان ثابتة سى باقيدرو و ههنا دشادرو
كه ميكنات علم الله ده ثابت معين مرتسم
اولق اعتباريله قد مله صفاتو نيچون در كه
هر كشي صورت يونندن هالك و معنى يونندن
باقيدرو سه و جمله مرآد و جهك وجه ظهور حقد
انوكي چونكه و يتي وجه ربك دلتشدر
اي دوست چونكه بلد و كه هرنستك حقيقه
و معنى آنوك و جهى ميش ارنا الاشياء كما هي
يعني بكا اشياي كركي كيي كوستى تاكه
عيان كور سن شعر واردر هر هره و رلوفنده
نشان بلور رساله انك بر ليكني قل من الارض
و من فيها سيقولون لله سوز مست و عاشقا
كجدي دوتك معذور شعر هر معنى كيم
اوله لطيف اندن اجره بر قدح هر نسنه حال
دليله سويليك او يبر فرح نثر نيجه اتسه
اولور شعر بو كو هلك يري اولجاق خرابات

كورنر

كورنر كوزنه زهد مناجات بر دكيزه دوشدم كه
كنارى يوق شعر فريف لك ايده ر م يدي دكيزه
اگر چه شبنم لك دكولم كر چكه بو كمالك معنى
بعض فصلو مكدو كورنور معذورم خرابم ي
نهايت دكيزا بچند غرق اولشم نه قدر كه دلورم
بوي نهايت دكرك كند و حى كنار نه اتم نگاه
بس موج كلور بنى ينه او رنا سینه برانور شعر
شكر الله دايما قلورم قور بغه كسي صوده هم دلورم
اغرم اجسم اجم طولر صو اجم قيقويله هم اولورم
بعد نران كه كندى ملامت ايده رين بو بحر ك
نهايتنه ارلز درين شعر دكركه يوقدر كه نهايت
چو موج او هر شايد كه قطره اندن ايده قصد اشنا
هتتم بكا ايدرو نميد لك شرط دكل هر كيم استر بولور
شعر بو كنار سزد كنز اچسره شويله صواستى كيي
الاياق او رجهد قل شايد او لا اقى بكي كر چه دكر
كجك غول انداز سنده دكلر باديه ك عك قنجه
يور منجه دكلر اوت كوشش كر كدر محرم قلر

عبد الوهاب

کوکل امید دکنده الایق دبر در تاجان طغانه ارش
خطاب ایدب ایدر **شعر** نوخت اوله بکابندن ایرلق

سن و بن کید بن حد اقلق **ابیاد** ت

لمعلرا وراقن اقدم ترجمه سورهدم هیچ یاد سوزی ^{خرجه}

یل ضادلانم دالایچنده در هم رجب ای هم در دزد

مصطفی روحینه بزح جوق سلام داخی اصحابنه

الی یوم القیام **مکدر** لعه قدسی که دوزش

تمام ذاللام جیم ایش اولوقده مقام هم

ربیع الآخر و هم شنبه کونی مصطفی روحینه

بزدن جوق سلام قولوا ولسون صاحبینک اذنه

که کرم الدین دوزش بنام

م الکتاب محمد
الله الملك
الوهاب
سنة
۹۷۸

۸۷۶ هـ

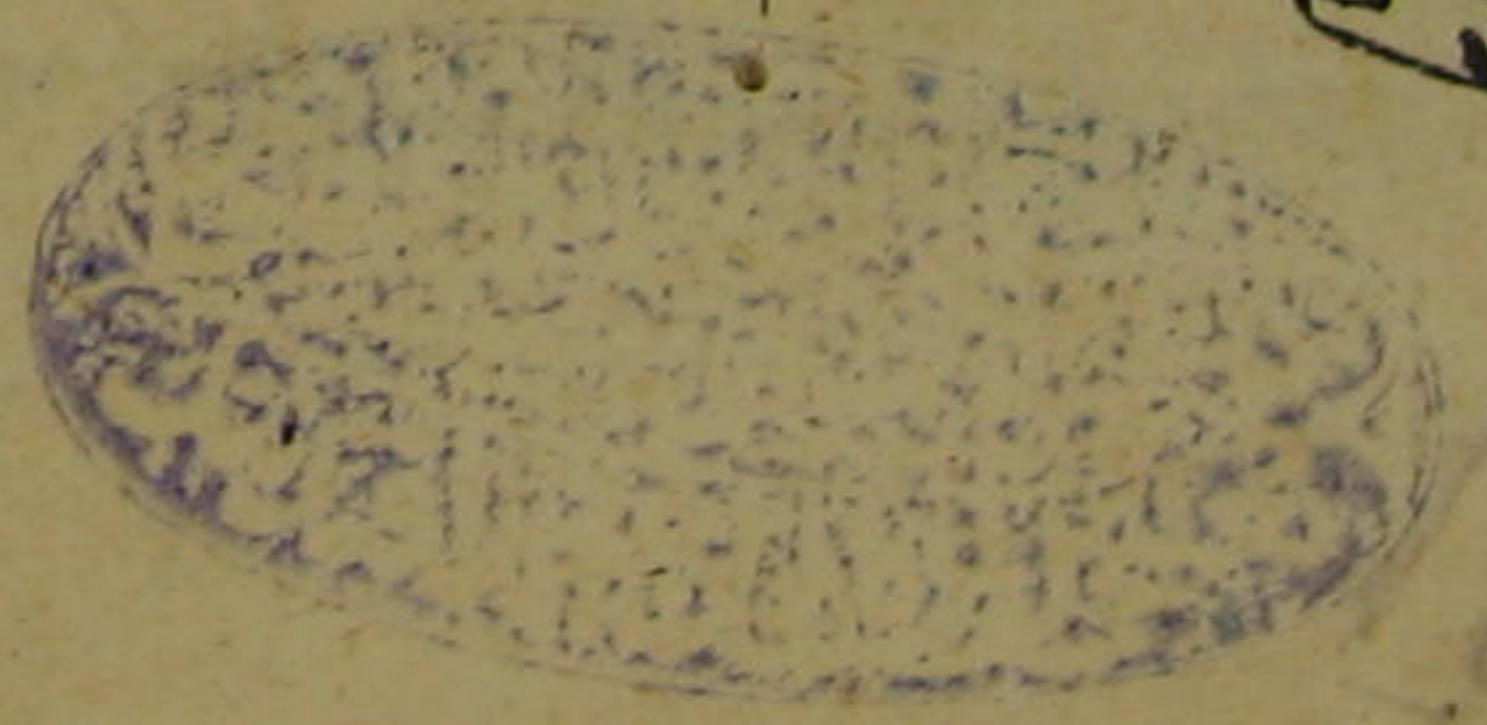
6981

معرفت سکه مبارک در

لایق اولمز بوسکه هر زر

م

ایک قاضی اولمز
بوسکه مبارک
سنة ۱۲۸۵

Süleymaniye Kütüphanesi
İzmir
319